

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KIŞ SPORLARI
TESİS TANINIRLIK VE FARKINDALIK
DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
(ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

Özgür Hamza KÜÇÜK

**Yüksek Lisans Tezi
Spor Yönetimi Anabilim Dalı
2020
Her Hakkı Saklıdır**

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KIŞ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİMİ ANABİLİM DALI**

Özgür Hamza KÜÇÜK

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KIŞ SPORLARI TESİS
TANINIRLIK VE FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN
İNCELENMESİ
(ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TEZ YÖNETİCİSİ
Doç. Dr. Orcan MIZRAK**

ERZURUM-2020

TEZ BEYAN FORMU

KIŞ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

BİLDİRİM

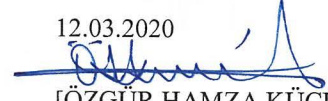
Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddelerine göre hazırlamış olduğum " **ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KIŞ SPORLARI TESİS TANINIRLIK VE FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ (ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)** " adlı tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.*

Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezimin/Raporumun makale için **altı ay**, patent için **iki yıl** süreyle erişiminin ertelenmesini istiyorum.

12.03.2020

[ÖZGÜR HAMZA KÜÇÜK]

* **LİSANSÜSTÜ TEZLERİN ELEKTRONİK ORTAMDA TOPLANMASI, DÜZENLENMESİ VE ERİŞİME AÇILMASINA İLİŞKİN YÖNERGE**

..... ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Lisansüstü tezlerin erişime açılmasının ertelenmesi MADDE 6– (1) Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

Gizlilik dereceli tezler MADDE 7– (1) Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

(2) Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	III
ABSTRACT	IV
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	V
TABLolar DİZİNİ	VI
ŞEKİLLER DİZİNİ	VIII
RESİMLER DİZİNİ	IX
TEŞEKKÜR	X
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVEVE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

1.1. KIŞ SPORLARI	3
1.1.1. Kış Sporlarının Tarihsel Gelişimi	3
1.2. TÜRKİYE'DE KIŞ SPORLARI	6
1.2.1. Kayak Sporunun Gelişimi	6
1.2.2. Kızak (Kayık) Sporunun Gelişimi.....	8
1.2.3. Buz Hokeyinin Gelişimi.....	10
1.2.4. Buz Pateni Sporunun Gelişimi	11
1.2.5. Kış Olimpiyat Oyunları	12
1.2.5.1. Kış Olimpiyat Oyunlarının Yıllara Göre Yapıldığı Merkezler	13
1.2.5.2. Dünya Üniversiteler Kış Oyunları (Üniversiad)Yapıldığı Merkezler	14
1.2.6. Olimpik Kış Sporları	15
1.2.6.1. Biathlon	15
1.2.6.2. Curling	16
1.2.6.3. Bop Kızağı	17
1.2.6.4. Kızak.....	18
1.2.6.5. Kayak.....	19
1.2.6.6. Paten	23
1.2.6.7. Buz Hokeyi.....	25
1.3. KENT MARKALAŞMASI VE TESİS TANINIRLIĞI	25
1.3.1. Kış Sporları Turizminde Markalaşmanın Sağlayacağı Faydalar.....	26

1.4. ARDAHAN YALNIZÇAM KIŞ TURİZM TESİSİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ	27
1.5. FARKINDALIK.....	31
1.5.1. Farkındalık Çeşitleri	31
1.5.2. Beden Eğitimi ve Spor Alanında Farkındalık	31

İKİNCİ BÖLÜM

METOT VE BULGULAR

2.1. MATERYAL METOT.....	32
2.1.1.Çalışmanın Evreni ve Örneklemi	32
2.1.2. Veri Toplama Araçları.....	32
2.1.3. Verilerin Toplanması.....	32
2.1.4. Verilerin Analizi.....	33
2.1.5. Güvenirlik Analizi.....	33
2.2. BULGULAR	35
TARTIŞMA VE SONUÇ.....	53
ÖNERİLER	61
KAYNAKÇA	62
EKLER.....	67
EK 1. Anket Formu	67
EK 2. Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi Belgeleri.....	71
ÖZGEÇMİŞ.....	79

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KIŞ SPORLARI TESİS TANINIRLIK VE FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
(ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)****Özgür Hamza KÜÇÜK****Tez Danışmanı: Doç. Dr. Orcan MIZRAK****2020, 79sayfa****Jüri: Doç. Dr. Orcan MIZRAK (Danışman)****Doç. Dr. Emre BELLİ****Dr. Öğr. Üyesi Dr. Serhat ÖZBAY**

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin, Ardahan Üniversitesi özelinde, kış sporları tesis tanınırlık ve farkındalık düzeylerinin Ardahan yalnızçam kış turizm merkezi temelinde incelenmesidir.

Araştırmanın evrenini 2019-2020 eğitim döneminde Ardahan Üniversitesi'nde çeşitli fakülte ve yüksekokullarda eğitim gören öğrenciler, örneklem grubunu ise Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nden 86, Spor Yöneticiliği Bölümü'nden 135, Turizm Bölümü'nden 24, Tarih Bölümü'nden 127, Coğrafya Bölümü'nden 81, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden 119, Güzel Sanatlar Fakültesi'nden 57 toplamda 295 kadın 334 erkek olmak üzere toplam 629 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada toplanan verilerin analizi için SPSS 21.0 programından yararlanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde betimsel istatistikler olan aritmetik ortalama, frekans, standart sapma ve yüzde değerlerine bakılmıştır. Katılımcıların demografik özelliklerinin belirlenmesi için yapılan frekans analizi sonucunda basıklık (kurtosis) ve çarpıklık (skewness) değerleri hesaplanmış, değerlerin normal dağılım gösterdiği saptanmış ve nicel değişkene göre t testi uygulanmıştır.

Katılımcıların kış sporları farkındalıklarının bilişsel boyuttaki düzeyi ile kış turizm merkezi tanınırlık marka algısı ($r=0,260$ $p=0,000$) ve genel tanınırlık düzeyi arasında ($r=0,358$ $p0,000$) arasında pozitif yönde zayıf düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Cinsiyete göre duyuşsal boyut için kadınların farkındalık düzeylerinin ($x=3,88 \pm 0,96$) erkeklerin farkındalık düzeylerine göre ($x=3,71 \pm 1,05$) anlamlı şekilde daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak katılımcıların farkındalık düzeyleri arttıkça genel tanınırlık algıları da artmaktadır. Kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla genel farkındalık düzeylerinin daha yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler:Kış Sporları, Tesis İşletmeciliği, Spor Turizmi, Farkındalık.

ABSTRACT**MASTER'S THESIS****INVESTIGATION OF UNIVERSITY STUDENTS' WINTER SPORTS
FACILITY RECOGNITION AND AWARENESS LEVEL
(THE CASE OF ARDAHAN UNIVERSITY)****Özgür Hamza KÜÇÜK****Advisor: Assoc. Prof. Dr. Orcan MIZRAK****2020, 79 pages****Jury: Assoc. Prof. Dr. Orcan MIZRAK****Assoc. Prof. Dr. Emre BELLİ****Assist. Prof. Dr. Serhat ÖZBAY**

The aim of this study is to examine the winter sports facility recognition and awareness levels of Ardahan University based on Ardahan winter tourism center.

The universe of the research is students who study at various faculties and colleges at Ardahan University in the 2019-2020 academic year, the sample group is 86 from Physical Education and Sports Teaching Department, 135 from Sports Management Department, 24 from Tourism Department, 127 from History Department. 629 students, 81 of whom are from the Department of Geography, 119 from the Department of Turkish Language and Literature, 57 from the Faculty of Fine Arts, a total of 295 women and 334 men.

SPSS 21.0 program was used to analyze the data collected in the research. In the analysis of the research data, arithmetic mean, frequency, standard deviation and percentage values, which are descriptive statistics, were examined. As a result of the frequency analysis performed to determine the demographic characteristics of the participants, kurtosis and skewness values were calculated, it was determined that the values showed normal distribution and t test was applied according to the quantitative variable.

A positive weak correlation was found between the cognitive level of the winter sports awareness of the participants and the brand awareness of the winter tourism center ($r = 0.260$ $p = 0.000$) and the general level of recognition ($r = 0.355$ $p0,000$). It was observed that the awareness levels of women ($x = 3.88 \pm 0.96$) were significantly higher than the men's awareness levels ($x = 3.71 \pm 1.05$).

It is concluded that the general awareness level of university students about winter sports has a moderate positive effect on their perception of recognition by winter tourism center.

Keywords: Winter Sports, recognition level of winter sports tourism center, awareness levels.

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

ARÜ	:Ardahan Üniversitesi
HD	: Yükseklik Farkı
HP	: En Yüksek Nokta
LP	: En Alçak Nokta
M	: Metre
MC	: Azami Tırmanma
TC	: Toplam Tırmanma

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1.2. Dünya Üniversiteler Kış Oyunları (Üniversiad) Yapıldığı Merkezler.....	14
Tablo 2.1. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Ölçekleri İçin Bu Çalışmada Elde Edilen Cronbach α İç Tutarlılık Değerleri.....	33
Tablo 2.2. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık ölçeklerinin normal dağılım analizi sonucunda elde edilen basıklık ve çarpıklık değerleri.....	34
Tablo 2.3. Katılımcılara Ait Demografik Özelliklere İlişkin Frekans Tablosu.....	35
Tablo 2.4. Katılımcıların Kış Sporları Farkındalık Ölçeğinden Elde Ettiği Puanlara İlişkin Betimsel İstatistik Değerleri	37
Tablo 2.5. Kış Sporları Farkındalık Ölçeğinin Alt Boyutlarına Ait Ortalama ve Betimsel İstatistik Değerleri.....	38
Tablo 2.6. Ardahan Yalnızçam Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Ölçeğinin Alt Boyutlarına Ait Ortalama ve Standart Sapmalar.....	38
Tablo 2.7. Katılımcıların Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizmi Merkezi Tanınırlık Algısının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması	39
Tablo 2.8. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizmi Merkezi Tanınırlık Algısının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değişkenine Göre Değerlendirildiği Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları.....	40
Tablo 2.9. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının Spor Yapıyor mu Değişkenine Göre Değerlendirildiği T testi Sonuçları	42
Tablo 2.10. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının TV'de Spor Programı Seyrediyor mu Değişkenine Göre Değerlendirildiği T Testi Sonuçları.....	43
Tablo 2.11. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının Kış Sporları Yapıyor mu Değişkenine Göre Değerlendirildiği T Testi Sonuçları.....	44
Tablo 2.12. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizmi Merkezi Tanınırlık Algısının Kayak Yapmayı Biliyor mu Değişkenine Göre Değerlendirildiği Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları.....	45

Tablo 2.13. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının Ardahan Yalnızçam Kayak Merkezini Biliyor mu Değişkenine Göre Değerlendirildiği T Testi Sonuçları.....	46
Tablo 2.14. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının Kitap Okuma Sıklığı Değişkenine Göre Değerlendirildiği Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları.....	47
Tablo 2.15. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının Kendini Nasıl Tanımlıyor Değişkenine Göre Değerlendirildiği Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları.....	49
Tablo 2.16. Üniversite Öğrencilerinin Kış Sporları Farkındalıkları ile Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algıları Arasındaki İlişkiyi Gösteren Korelasyon Analizi	51

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Turizm Merkezi Tesisi Revizyon
Uygulama İmar Planı 29

Şekil 2.2. Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Tesisi Çevre Düzeni Planı..... 30

RESİMLER DİZİNİ

Resim 2.1. Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Turizm Merkezi 27
Resim 2.2. Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Turizm Merkezi Pisti 30

TEŞEKKÜR

Bu tezin hazırlık aşamasından başlayarak her aşamasında yardımcı olan Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi araştırma görevlisi Fatih BEDİR'e, tezin planlanması ve bitirilmesi hususunda desteğini esirgemeyen Ardahan Üniversitesi Besyo Müdürü Doç. Dr. Gökhan ACAR'a ve yüksek lisans çalışmalarımın tamamında büyük emeği ve katkısı olan danışman hocam Doç. Dr.Orcan MIZRAK'a teşekkür ederim.

Son olarak, tez çalışmam sürecinde her zaman yanımda olan ve maddi manevi olarak beni destekleyen aileme teşekkür ederim.

Erzurum-2020**Özgür HamzaKÜÇÜK**

GİRİŞ

Teknolojinin ve iletişim araçlarının ilerlemesiyle toplumsal tepkiler ve değişimler günümüzde ani ve hızlı olmaktadır. Buna bağlı olarak insanlar içinde buldukları çevrelerde hızlı ve sürekli bir değişim yaşamaktadır.

Özellikle Kuzey yarım kürede yer alan Avrupa ülkeleri, ABD, Kanada ve Japonya gibi sanayileşme ve şehirleşmenin geliştiği ülkelerde yoğun tempoda çalışan insanların tatil yapma ve dinlenme ihtiyaçları giderek artmıştır. Tüketim gücü artan bu insanlar sanayi toplumunun; yorucu, sağlıksız ve sıkıcı olan ortamından boş zamanlarında ayrılarak, daha sağlıklı yaşama ve dinlenme koşullarının hüküm sürdüğü deniz kıyılarına, orta yükseklikteki dağlık ve ormanlık yörelere yönelmişlerdir. Turizm olgusu olarak nitelendirilen bu gelişme sonucu, dinlenme ihtiyaçları için önce yaz aylarında deniz kıyısına gitmek şeklindeki bu eğilimler, günümüzde dağlık ve ormanlık alanları kapsayacak şekilde değişim göstermiştir (Mızrak, 2011).

Genel olarak dağ turizmi ve dağ sporlarının kış mevsiminde daha yaygın ve yoğun olarak yapıldığı bir gerçektir. Bunun bir sonucu olarak kış turizm ve kış sporları özellikle kayak, dağ turizmi ve sporlarının en önemli bölümünü oluşturmaktadır. Ancak günümüzde sanayileşmenin bir sonucu olarak özellikle büyük metropollerde yaşayan insanların sıkıcı ve yorucu işve kent ortamından kurtulmak arzuları, onları doğal bir çare olarak dağlık yörelere özellikle ormanlara yöneltmiştir (Ülker, 2006).

Ülkemizde coğrafi ve iklimsel koşulların elverişli olmasına rağmen elit seviyede spor sürdürülebilir hale gelememektedir. Ayrıca her yaş diliminde yapılabilir olan kar (kayak) sporları da rekreatif manada bu durumdan nasibini almaktadır.

Tesislerin fiziki durumu, ulaşımı, konumu ve kullanımında erişim kolaylığı sürdürülebilir kalıcı spor yapma alışkanlığının kazanılmasında önemli rol oynamaktadır. Özellikle yönetici ve eğitimcilerin bu faaliyetlerde proaktif olarak rol oynaması ve bu durumu özendirici yaklaşımların icra edilmesi için paradigma ortaya koyucu akademisyenlerin yanında pratikte, sahada olan yönetici ve idarecilerin tam bir uyum halinde çalışmaları kaçınılmaz bir gerçektir.

Rekreatif kar (kayak) sporları dışında kış olimpiyatlarına ülkemizin sporcu olarak yetersiz katılımı ve dünyadaki madalya sıralamasındaki durumumuz herkesin

malumdur. Bu nedenle üniversiteler ve spor teşkilatları arasındaki koordinenin daha sağlıklı ve işlevsel hale getirilmesi ve kış olimpiyatlarındaki temsil oranımızın hızla yükseltilecek madalyaların ülkemize kazandırılması için önemlidir. Bu durum her yaştaki kar (kayak) sporları yapan kişilerin katılımını arttıracak gibi uluslararası tanınırlığımızı da arttıracaktır. Bu gelişmeler sonucunda hem turizm gelirlerinin artması hem de gençler arasında spora katılımın artması kaçınılmaz hâle geleceği inancındayım.

Gelişmiş ülkelerde kayak branşında yaşanan hızlı gelişmelere paralel olarak, ülkemizde de kayak turizminin geliştirilmesi, kayak sever sayısının artırılmasında önemli bir yeri olduğu düşünülen kayak alanlarının güvenliği konusunda yapılan çalışmalarının sonuçlarının da göz önünde bulundurularak ülke çapında geliştirilecek milli bir kayak politikasının olması gerekmektedir (Mızrak, 2011).

Nitekim Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın "Türkiye 2023 Gençlik ve Spor Stratejisi" doğrultusunda önemli hedeflerin başında marka sporcular ve sporcu merkezleri hedefleri söz konusudur.

Tez çalışmasının araştırma bölümünde Ardahan Yalnızçam Kayak Tesisi'nin tanınırlık ve üniversite öğrencilerinin farkındalık ilişkisini ortaya koymaya yönelik sonuçlara yer verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVEVE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

1.1. KIŞ SPORLARI

1.1.1. Kış Sporlarının Tarihsel Gelişimi

Tarihte, insanın doğayla mücadelesinde taşıma ve ulaştırma gereksinimiyle ortaya çıkan kayak, doğa şartlarının zorlamasıyla bir spor dalı halini almıştır. İnsanoğlunun kutup bölgelerinde bir yerden bir yere geliş gidişi, kar üstünde rahatça yürüyebilmesi ve avlanabilmesi için tahtadan ilk kar ayakkabılarını yapıları çok eskilere dayanmaktadır. Kayağın yazılı belgelerde yer alması da milattan sonra 900'lere uzanmaktadır. Arada binlerce yıllık bir zaman vardır. Taş, tunç ve demir devirlerini kapsadığı için kayak ve kızak da ister istemez kullanıldıkları bölgelere ve kullanım nedenlerine göre sınıflandırılmaktadır. En doğru sınıflandırma, kayak ve kızığın kutuplardaki insanlar için taşıma ve ulaştırma; Asya'nın ortalarındaki insanlar için savaş; Avrupa'nın dağlık alanlardaki insanlar için ise ulaştırma ve spor aracı sayılmasıdır (Fişek, 1998).

Arkeolojik çalışmalar ve yazılı belgeler, kayağın binlerce yıl önce Altaylarda yaşayan Türk ve Moğol uyrukları (M.Ö. 659) tarafından yapıldığına dair güçlü deliller sunmaktadır (Tanyeri, 2010):

Araştırmacılar kayağın anavatanı olarak Altaylıları işaret etmektedir. Kayağın yıl boyunca karla kaplı Sibiryaya Bölgesi'nin steplerinde yaşayan Türk ve Moğol uyruklarına ait olduğu Hess tarafından dile getirilmiştir. Bunun yanı sıra Nansen de kayak sporunun tarihini araştırırken Orta Asya'da Türk ve Moğol uyruklarının yaşadığı Altaylardan Avrupa'nın kuzeydoğusuna kadar geniş bir alanda aynı ismin kullanıldığını tespit etmiştir. Flor ise kayağın ren geyiği yetiştiriciliğinden önce var olduğunu ve ren geyiği yetiştirmeciliğine bağlı olarak kayağın kullanılmasının Sayan Bölgesi'nde (bugünkü Tannu-Tuva Cumhuriyeti) başlamış olduğunu ifade etmektedir (Yıldırım, 1998).

Türklerde kayakçılıkla tanınmış kabileler hakkında ilk önce Çinliler bilgi vermiştir. Bunlar Orta Sibiryaya, Altay ve Sayan Dağları'nda ve buraların kuzeyinde yaşayan kavimlerdir (Tayga, 1990).

Sui (580-618) ve Tang (618-906) sülaleleri kayıtlarına göre, Yenisey Kırgızlarının güneydoğusunda yaşayan Basmıllar, av esnasında "ağaç at" denilen bir araç kullanmakta ve "geyik koşmasından" daha süratli olarak dağlardan aşağıya kaymaktaydılar. "Ağaç at" kavramının kayak anlamında kullanıldığını ilk kez Schott, 1864'teki çalışmasında belirlemiştir (Yıldıran, 1998).

Sibirya'nın ortalarında yaşayan Göktürk kabileleri sığır kemiğinden yapılmış buz kayakları ile koştuklarından "Sığır Ayaklı Türkler" olarak adlandırılırken (Togan, 1939); aynı Göktürklerin, Kırgızların doğusunda, Yukarı Yenisey ile Baykal Gölü civarında yaşayan kuzey kabilelerine (Tuba, Merkit ve Avcı) ağaçtan yapılmış kayaklar üzerinde hızlı hareket etmelerinden ötürü "Ağaç Atlı Göktürkler" (Muma Tu-kiu) denilmekteydi. Çin kaynaklarına göre M.Ö.4. yüzyıldan M.S.7. yüzyıla kadar Sibirya'nın ortalarından Yenisey-Baykal Bölgelerine, At Ayaklı Ting-Ling ve MaÇing'lerden Ağaç Atlı Basmıl, Kırgız ve Göktürlere kadar yoğun kış koşullarına uygun kemikten yapılmış kısa buz patenleri ile ağaçtan yapılmış kar ve buz kayaklarının bulunması bilekükleri çok derine dayanan kayak kültürünün varlığının göstergesidir (Yıldıran, 1998).

Dünyada "ski" olarak bilinen kayak kelimesi Norveç dilinde ağaç yongası ve tahta parçası demek olan -skidh ve Almanca -scheit ile aynı kökten gelmektedir. Hess'in kayakçılık tarihine ait araştırmalarına göre "kayak", İskandinavyalılara has olmayıp bu bölgeye Finlandiyalıları tarafından getirilmiştir. Finlerde kayak kullanmanın çok eski olduğu konusu, Kuzey Finlandiya'da Kemjacivarında tuzlu arazide bulunan ve tunç devrine yakın bir balta ile beraber keşfedilen çifte kayaktan bilinmektedir. Finlilerin yaşamlarını sürdürdüğü ülkelerde bulunan en eski ve ilkel kayak örnekleri Helsinki Millî Müzesi'nde görücüye çıkarılmıştır. Kayakçılığa ait tasvirler üzerinde lisanî incelemeler, Fin kavimlerinin kayakçılığı daha Ural Dağları'nda Türklerle birlikte komşu olarak yaşadıkları en eski devirlerde, yani milâttan önceki zamanlarda öğrenip şimdiki Finlandiya taraflarına getirmiş olabilecekleri sonucunu doğurmaktadır (Togan, 1939).

Birûni; Doğu Finlerden Ves (İsu)'lerin şimdiki Viatka Vilayeti'nde, Eski Bulgar Türklerinin komşuları hakkında; "Bulgar'dan buralara ağaç yapımı kızaklarla yirmi günde varılır. Bu kavimler yiyeceklerini bu tahta kızak üstüne bağlayarak ya köpeklere çektirir yada kendileri çekerler. Diğer kızakları ise kemikten yapılmıştır, vücutlarının ayak kısmını ona bağlayarak kısa sürede çok mesafe kat ederler." diye söz etmektedir (Togan, 1939).

Kışın buz ve kar üzerinde kaymak veya yarışmak XI. yüzyıl Türk dünyası oyun ve eğlenceleri arasında kaydedilmiştir. Bu kış oyunu hakkında Kaşgarlı'nın Divanı'nda sadece bir kayıt bulunmaktadır. Bu bilgilerde yalnız çocuklara özgü bir oyun olup olmadığına dair bir açıklama yoktur. Kayarak yarışmak XI. yüzyılda "tayışmak" diye adlandırılmaktadır (Genç, 1997).

Türk tarihinde kayak faaliyetlerini anlatan yazar Reşiddin, 1310'da yazdığı Türk ve Moğol uyrukları dönemine ait eserinde Sayan Dağları'ndaki ormanlık alanlarda Uranhaların yaşadığı bölgelerde kayağın fazlasıyla gelişmiş olduğundan bahsetmiştir (Togan, 1939). Kayak veya ona benzer herhangi bir kar aracının dini öğelerle tasvir edildiğine Türk tarihinde rastlanmamaktadır. Birinci sebep yoğun kış koşullarında hayatta kalmak için avlanmak ve beslenmek için gerekli olan araç-gereçler olarak görülmesidir. Fakat buzlu ve karlı zeminlerde avlanmak için yeterince hızlı ve dayanıklı olmak gerektiğinden kayma faaliyetinin erken yaşlarda öğrenilerek sürekli geliştirildiği özellikle çocukların kaymayı eğlenceli bir oyun olarak gördükleri düşünülebilir (Yıldırım, 1996).

Osmanlı zamanında kayağa "ivik" denilmekte idi. Hatta Bursa'da bu araçları yapan bir İvikçiler Çarşısı vardır (Güven, 1992). Eskiden bir av ve ulaşım aracı olan kayak 18. yüzyılın ortalarından itibaren spor amacı ile yapılmaya başlanmış, bundan sonra kayak hakkındaki bilgiler de çoğalmıştır. 1774 yılında Norveç ordusunda kayak talimnamesi bulunması ve Bonek'in yazdığı kitapta da, kayak eğitimi ve kayakla atış kurallarının bulunması, o dönemde savunma saldırı amaçlı yapılan kayağın kökleştiğini ve ordularda bir savaş silahı olarak kullanıldığını göstermektedir. Geçmişte sadece avlanma ve taşıma vasıtası olan kayak 1800'lü yılların ortalarında bir spor türü halini almıştır. 1865'de Norveçli Berklandel'in kayağı anlatan bir kitabı çıkmıştır. 1877'de Christiana'da ilk kayak spor cemiyeti kurulmuştur. Birçok Telemarklı bu cemiyete

katılmış; 1879'da ilk olarak kayak ile koşarak yarışma yapılmıştır. 1800 lü yılların sonunda kayak; İskandinavya'dan merkez Avrupa'ya yayılmış ve gelişimini sürdürmüştür (Pura, 1992).

Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nde Beden Terbiyesi ve Umum Müdürlüğünü oluşturmak suretiyle on farklı federasyon dalında örgütlenmeye girmiştir. Dağcılık ve Kayakçılık Federasyonu adıyla özellikle memleket müdafaası için önem arz eden bazı sporların öğrenilmesi ve halka öğretilmesi için görevler üstlenmiştir. Bunun örneklerinden birisi Asım Kurt isimli federasyon yöneticisinin bu sporun en iyi uygulamalarını öğrenmek amacıyla İsviçre'ye gönderilmesidir (Devlet Arşivleri Başkanlığı, 1963).

Dağcılık ve Kayakçılık Federasyonu'nun bu sporun ülkemizde yaygınlaşması için önemli bir misyon üstlenmiştir. Özellikle yurt dışında yapılan müsabakalara üniversite öğrencilerini göndermek suretiyle onlara destek olmuştur. Bunun bir örneğini İstanbul Üniversitesi öğrencisi Abdurrahim Esat'ın 1951 yılında Avusturya'da yapılan Dünya Gençlik Birliği'nin organize ettiği müsabakalara gönderilmesidir (Devlet Arşivleri Başkanlığı, 1951).

1.2. TÜRKİYE'DE KIŞ SPORLARI

1.2.1. Kayak Sporunun Gelişimi

Modern manada kayak faaliyetleri Türkiye'de 1. Dünya savaşı yıllarında Erzurum' da başlamıştır. Ülkemizde kayağın temeli bu dönem olarak kabul edilmektedir. Ruslara karşı doğu cephesinde verilen mücadelenin başlamasının hemen sonrasında Genelkurmay başkanı ve başkumandan vekili Enver paşanın emri ile kayak faaliyetlerine başlanmıştır. Rus birliklerinin kar üzerinde çok hızlı hareket kabiliyetine ulaşması ve Türk askerine beklenmeyen baskınlar yapması, Türk Ordusu'nun mücadele gücünü artıracak tertibatın kurulmasını zorunlu kılmıştı. Bu acı tecrübeden önce, daha sonra Üçüncü Ordu Komutanı olan Hafız Hakkı Paşa, Avusturya'da diplomatlık yaparken, askeri manevralarda kayaktan faydalandığını görmüş, Kafkas cephesin'de de, karla kaplı zeminlerde en çabuk müdahale imkanı veren kayak tertibatının kurulmasını istemiştir. Bu amaçla 1915 yılı başlarında Avusturya'dan getirilen kayak

uzmanları tarafından Erzurum'da modern kayakçılığa başlanmıştır (Küçüköğlü ve Sivaz, 2011).

Türkiye'de kayak sporunun ilk sivil çalışmaları 1930 yılında Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü ve Ziraat Yüksek Mektebi'nde Beden Eğitimi Öğretmeni Alman Herbert Ridel'in önderliğinde başlamıştır (Tanyeri, 2000). H. Ridel, Türkiye'ye ilk defa kayak sporunu getiren ve ilk kayakçıları yetiştiren şahıs olurken, ilk kayak millî takımımız H. Ridel'in öğrencilerinden oluşturulmuştur. 1933 senesinde Galatasaray Lisesi öğretmenlerinin Uludağ'a çıkarak kayak yapmaları ile hareketlenen kayak sporunda Bursa Halkevinin Uludağ'da, Ankara Halkevinin Elmadağ'da, Erzurum Halkevinin Palandöken'de düzenledikleri faaliyetler küçümsenemeyecek çalışmalardır (Morpa Spor Ansiklopedisi, 1997).

Türkiye'de ilk resmi olarak kayak çalışmaları, kayak sporunun 1935 senesinde Dağcılık ve Kış Sporları Federasyonu'na geçmesi ile başlamıştır. 1936 senesinde Kayak Federasyonu'nun kurulması ile birlikte Türk Kayak Millî Takımı ilk kez Almanya'nın Garmisch Parten Kirschen kış sporları merkezinde kış olimpiyatlarına katılmıştır. Daha sonraki yıllarda kayak sporu daha fazla eğlence aracı olarak düşünülmüş ve bu şekilde yayılmaya başlamıştır. Türkiye'de milletlerarası kurallara uygun olarak katılım sağlanan ilk kayak yarışması 1944 de Asım Kurt'un girişimleri ile gerçekleştirilmiştir (Morpa Spor Ansiklopedisi, 1997).

Ülkemizde kayak sporunun geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından Dağcılık ve Kış Sporları Federasyonu ile işbirliği yapılarak o dönemin madalyalı sporcularından Avusturyalı August Mayer 1957 yılında ve Hans Gesllmann ise 1965 yılında kayak öğretmenlerini yetiştirmek amacıyla davet edilmiştir. Bu kişiler federasyon bünyesinde kayak öğretmenlerine kurs vermişlerdir (Devlet Arşivleri Başkanlığı, 1957, 1965).

Bununla birlikte Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü'nün Dağcılık ve Kayak Sporlarını geliştirmek amacıyla Türkiye İdman Cemiyetleri üzerinden farklı şehirlere kayak malzemeleri göndermek suretiyle bu faaliyetlere destek olduğu görülmektedir. Bunların arasında kayak, rüzgâr ceketi, tozluk eldiven, sırt çantası ve paten gibi malzemeler bulunmaktadır. Bu malzemelerin gönderildiği şehirlere bakıldığında Erzurum, Kars ve Sivas vilayetlerinin diğer illerden daha fazla yararlandığı

görülmektedir. Bu durumun, bu şehirlerin potansiyelleri ve bu spora olan uygun mekânları ile alakalı olduğu düşünülmektedir. (Devlet Arşivleri Başkanlığı, 1963).

Türkiye’de ilk uluslararası organizasyon 1954 yılında Uludağ’da düzenlenen Milletler Arası Uludağ Kupası yarışmaları ile başlamıştır. Bu yarışma 1967 yılına kadar yapılmıştır. 1968 yılında başlayan Balkan şampiyonaları kayak sporuna ayrı bir renk katmıştır. Bu Şampiyonaların yanı sıra Uluslararası Çocuk Kupası, Kayak Kros Kupası ve Palandöken Kupası kayak yarışmaları düzenlenmiştir (Tanyeri, 2000).

Türkiye yüzölçümünün %55’ni, 1500-3000 metre yüksekliğindeki dağlık alanlar oluşturmaktadır. Coğrafi olarak Kuzey ve Güney Anadolu dağ silsilesi üzerinde ve ortalama 2.000 metre yüksekliğe kadar, Anadolu’nun doğusunda ise yaklaşık 2500 metre yüksekliğe kadar varan ve orman örtüsü ile kaplı bulunan dağlık bölgeler, aynı zamanda yoğun ve etkili kar yağışları alan dağ ve kış turizmine imkan sağlayan ortam oluşturmaktadır (Mızrak, 2011).

Ülkemizdeki dağlık alanlar Alplerin 3 katı olmasına rağmen, kış turizmi yatak sayısı toplam turistik yatak sayısının %0,9’nu oluşturmaktadır. Halbuki Alp dağları ile aynı zaman diliminde oluşmuş Beydağları, Toroslar, Bolkarlar, Aladağlar, Munzurlar, Cilo, Sat Dağları ve Kaçkarlar ile aynı yükseklik ve flora gibi benzer özelliklere sahip Nemrut, Süphan, Ağrı, Erciyes ve Hasandağı gibi volkanik dağlar içlerinde çok daha önemli sportif nitelikler barındırmaktadır. Ülkemizde 3000 metre üzerinde 120 dağ bulunmaktadır ve bu dağların çoğu doğu Anadolu’da kümeleşmiştir. Bu bağlamda ülkemizde kayağı geliştirmenin ve ileriye götürmenin yollarından biri de mevcut olan bu kaynaklarımızı kullanarak Avrupa Alplerine rakip projeler geliştirip, ilgili bölgelerimizi bu projelerle donatmaktan geçmektedir (Mızrak, 2011)

Ankara Elmadağ, Bursa Uludağ, Demirtaş, Erzurum Palandöken, Bitlis, Kayseri Erciyes, Bolu Kartalkaya, Niğde Aladağ, Antalya Toroslar, Saklıkent, Kars Sarıkamış, Kastamonu Ilgaz, Ağrı, Bingöl, İzmit Kartepe Türkiye’deki başlıca kayak merkezleridir.

1.2.2. Kızak (Kayık) Sporunun Gelişimi

Kastamonu çevresinde coğrafi ve doğa şartlarında önceleri ulaşımda kullanılan kızaklar, daha sonraki yıllarda rekabet temelli bir yarış aracına çevrilmiş; şartların uygunluğu ve kullanılan malzemenin uzun ömürlü olmasından dolayı günümüze kadar

devamlılığını sürdürebilmiştir. Kastamonu ili civarında resmi belgeler ışığında kayıtlara bakıldığında uzun süredir uygulanan kızak sporu, hem tradisyonel yapısı hem de mücadele oranı yüksek yarışmaların organize edilmesi ve insanlar üzerindeki etkileri yönünden son dönemde göz dolduran kültürel bir spor türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Tarihin erken dönemlerinden beri Türklerde avcılıkta ve yük taşımada kullanılan kızaklar, bölgedeki şartların etkilemesiyle malzeme, teknik ve uygulama tarafıyla gelişmiş ve yarış kayığı adını alarak spor ve eğlence aracına dönüşmüştür. Geleneksel olarak yapılan kayak yarışları başta iklim olmak üzere bölgenin bitki örtüsü, arazi, ekonomik ve kültür yapısına bağlıdır (Eski, 2010).

Tarihi kayıtlara göre kayıklar 300 ila 400 yıl önce yapılmış olup, kayıkların bilinen ilk sahiplerinin 1800–1850 yılları arasında doğdukları anlaşılmıştır. Bu durum, bölgede aynı yıllarda kayıkların ve kayak yarışlarının da varlığına işaret etmektedir (Eski, 2004). Ayrıca 1721 tarihli bir belgede Kastamonu merkezinde Kayıklık adında bir yerden ve kızaktan bahsedilmesi (Güzey, 2001), yaklaşık 300 yıl önce yetişkin kişiler tarafından bölgede kayığa binildiğini göstermektedir. Mevcut bilgilere göre Kastamonu yöresinde yapılan kızak yarışlarının, olimpiik kızak sporuna (Luge) benzerliği de dikkate alındığında hem kış sporlarının hem de kızak sporunun Anadolu'daki ilk uygulamalar olduğu görülmektedir (Eski, 2010).

Türkiye'de ilk defa düzenlenen kızak yarışmaları Küre Belediye Başkanlığı ve Geleneksel Spor Dalları Federasyonu ortaklığında, 2003 yılında BelörenKöy'ünde yapılmış ve bu yarışmalara kadın sporcularda katılım sağlamıştır (Eski, 2010). Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 2003 yılında bünyesine kızak branşını da almış ve ismini Kayak ve Kızak Federasyonu olarak güncellemiştir (Eski, 2010).

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi 12.03.2008 tarihli ve 90/2008 sayılı yazısında kızak spor branşının bağımsız bir federasyon olmamasından dolayı uluslararası federasyon geçici üyeliğinin iptal edildiğini, kızak sporunun olimpiik spor dalı olduğunu, sporcularımızın uluslararası yarışmalara katılabilmesi için kızak spor branşının ayrı bir federasyon olarak kurulması gerektiğini belirtmiştir. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü 13.05.2008 Merkez Danışma Kurulu toplantısında kızak spor branşının Gelişmekte Olan Spor Branşları bünyesinden ayrı olarak Türkiye Kızak Federasyonu kurulmasına

karar vermiştir. Bakanlık makamının 23.05.2008 tarih 78 sayılı oluru ile Türkiye Kızak Federasyonu kurulmuştur (Eski, 2010).

Türkiye’de <Kızak> olarak isimlendirilen bu branş, dünyada Kızak (Luge), Bobsleigh, Skeleton adları altında üç ayrı sportif faaliyet olarak icra edilmektedir. Bu branşlardan Kızak (Luge) branşı ile ilgili milli federasyonlar FIL (International LugeFederation) adı altındaki Uluslararası Kızak Federasyonuna bağlıdır. Bobsleigh ve Skeleton adı altındaki branşlardaki milli federasyonlar ise FIBT (International ve Tobogganing Federation) adı altındaki Uluslararası federasyona bağlıdır(www.kizak.gov.tr).

1.2.3. Buz Hokeyinin Gelişimi

Ankara Atatürk buz pisti ve Gençlik parkının donmuş havuzunda ve de İstanbul Korukent pistinde 80’li yılların başında Türkiye de ilk defa buz hokeyi sporu oynanmaya başlamıştır. Antrenör olarak Gleen Brown ve SinishaTomic’ in bulunduğu vekıslı sayıdaki malzemeye buz hokeyi oynayan Ankara ve İstanbul ekipleri dokuz ocak 1988 de Anakara da bulunan Atatürk Buz Pistinde buz hokeyi maçı yapmıştır. Bu müsabakayı yaklaşık iki yüz kişi seyretmiştir (Eski, 2010).

Tarım kredi kooperatifleri bünyesindeki spor kulübün maddi destekleri ile yurt dışından buz hokeyi malzemeleri getirilmiş ve 1989 yılı şubat ayında Ankara da faaliyetler hızlanarak devam etmiştir. Buz hokeyi oynamak isteyen sporcular kendi imkanlarıyla yaptıkları plastik ve sünger yapımı malzemeleri bu sayede değiştirmişlerdir.(Eski, 2010).

ilk hokey okulu 1989 yılının ortalarında, Cüneyt Kozan ve Fahri Paslı sayesinde kurulmuştur. Ankara Paten Sarayı 1989 yılı sonuna doğru Ankara Tarım Kredi Spor ve İstanbul Paten Kulüpleri arasında oynanmış ve kurallı ilk buz hokeyi maçı olarak hokey tarihindeki yerini almıştır (Eski, 2010).

Türkiye Kayak Federasyonunun hokeyi bünyesine almasıyla ocak1990 da oynanan müsabakalar Türkiye'deki ilk resmi şampiyonaya ait müsabakalardır. Ankara Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Paten Kulübü, Ankara Atatürk Buz Hokeyi Takımı ve İstanbul Boğaziçi Patinaj Kulübü'nün katıldığı Şampiyonayı Ankara Büyükşehir Belediyesi birinci sırada tamamlamıştır (Eski, 2010).

Türkiye Kayak Federasyonu'ndan ayrılan buz hokeyi branşı 1991 yılında Türkiye Buz Sporları Federasyonuna katılmış ve artistik patinaj branşı ile birlikte yeni kurulan federasyon bünyesinde faaliyete başlamıştır. Türkiye aynı yıl Uluslararası Buz Hokeyi Federasyonu'na üye olmuş ve 1992 yılında yapılan Dünya şampiyonası C Grubu müsabakalarına katılmak için ilk Milli Takımımız oluşturulmuştur. Milli takımımız dünya şampiyonalarındaki ilk galibiyetine 1997 de Yeni Zelanda karşısında ulaşmıştır (www.turkbuzhokeyi.com).

Buz Hokeyi Federasyonu çatısı altında toplam 50 kayıtlı kulüp bulunmaktadır. (<http://www.tbhf.org.tr>).

1.2.4. Buz Pateni Sporunun Gelişimi

Artistik paten her ne kadar eğlence ve sanat aktivitesi olarak görülse de aslında bir spor dalıdır. Aynı zamanda da dünyanın en eski spor türlerinden biridir. Arkeolojik araştırmalardan elde edilen bulgulara göre hayvan kemiklerinden yapılmış olan ilkel patenler, ilk çağlardan beri insanların patenle kaydığını işaret etmektedir. Hollanda asıllı azize Lidwinapaten kaydığı düşünülen ve 1300lü yıllarda yaşamış birisidir (<http://www.buzpateni.org.tr>).

Her ne kadar yeni bir branş olarak görülsede, artistik paten geçmişi oldukça eskiye dayanan bir spor dalıdır. 1700 lü yılların ortasında Birleşik krallıkta ilgi gören artistik patene ait ilk kulüp çalışması Edinburgh İskoçyada 1742 yılında başlamıştır. Kurallara ait ilk kaynak kitap 1772’de yayımlanmıştır. 19. Yüzyıla gelindiğinde ABD li balet Jackson Haines tarafından artistik figürler denenmiş ve teknik olarak gelişmiştir. Uluslararası Paten Birliği (ISU), Hollanda da 1892 yılında kurulmuş ve bünyesinde senkronize buz pateni, hız pateni ve kısa mesafe hız pateni branşlarını barındırmaktadır (<http://www.buzpateni.org.tr>).

Artistik patenin kural ve stilleri 20. yüzyılın ilk dönemlerinde şekillenmeye başlamış ve atlayış figürleri spora dahil olmuştur. 1897’de ikinci kez düzenlenen Dünya Şampiyonası’nda ikinci olarak ilk madalyasını kazandıktan sonra 1901-1911 yılları arasında bir eksikle her sene dünya şampiyonu olan Ulrich Salchow kendi adıyla anılan atlayışı icat ederek sporda devrim yapmıştır. Dünya Şampiyonası’nda 1906 yılında ilk kez kadınlar kategorisi açılmıştır. Artistik paten, 1908 Londra Olimpiyatları programına

alınmış, erkekler, erkekler özel figürler, kadınlar ve çiftler kategorisinde yarışmalar yapılmıştır. Erkeklerde Salchow, kadınlarda ise o yılların bir başka efsanesi Madge Syerszafere ulaşmıştır. Artistik paten, 1920 Antwerp Yaz Olimpiyatları'nda program dahilinde kalmış daha sonra 1924'te Chamonix'de ilk kez düzenlenen Kış Olimpiyatları resmi bir spor dalı haline gelmiştir (<http://www.buzpateni.org.tr>).

Türkiye'de buz pateni ilk defa Kars ve Erzurum civarında 1940 larda nakil aracı olarak kullanılmasıyla başlamıştır. 1971'de Ankara Buz Pateni, Hokeyi, Figür Pateni İhtisas Spor Kulübü 1971 de kurularak faaliyetlerine başlamıştır. Kulüp geliştirdiği yöntemlerle buz pateni sporunu sadece geleneksel mekanlar üzerinde değil aynı zamanda suni pistler üzerinde de gerçekleştirebilme olanağı sunmuştur. Olimpiyat standartlarının uygulanması neticesinde 1989 yılında Ankara'da açılan pist Türkiye'nin ilk buz pisti olma özelliğini göstermektedir. (Çiçek & Tekelioğlu, 2005).

Türkiye 1991'de Türkiye Buz Sporları Federasyonu'nun kurulmasıyla artistik paten bağımsız bir federasyonun bünyesinde örgütlenmiştir. Buz Pateni Federasyonu çalışmaları neticesinde 2009'da düzenlenen Dünya Curling Federasyonu Yıllık Genel Kurul Toplantısında Türkiye'nin Dünya Curling Federasyonuna ön üyeliği kabul edilmiştir. 8 Aralık 2009'da yapılan toplantıda ise Avrupa Curling Federasyonuna üyelik onaylanmıştır (<http://www.buzpateni.org.tr>).

1.2.5. Kış Olimpiyat Oyunları

Kış olimpiyatlarında oyunlar ilk kez Chamonix'de 1924 de yapılmıştır. Olimpiyat oyunları içerisinde kış sporları bu tarihten daha önce yer almaya başlamıştır. Buz pateni olimpiyatlarda ilk defa 1908 yılı içerisinde Londra da yapılan oyunlarda yer almıştır. Birinci dünya savaşı yıllarında Berlin de yapılması düşünülen kayak olimpiyatları savaşın devam etmesi nedeniyle iptal edilmiştir. 1920 Antwerp Olimpiyatları'nda buz pateni ile beraber buz hokeyi de oyunlara dahil edilmiştir (Eski, 2010).

İskandinav ülkelerinin ve Pierre de Coubertin'in yoğun karşı çıkmalarına rağmen Uluslar arası olimpiyat komitesi 1924 yılında Chamonix Fransa da yedi gün sürecek "Uluslararası Kış Sporları Haftası etkinliklerini düzenledi. Kuzey disiplini şampiyonalarını 1901 den beri 4-5 yılda bir kendilerinin düzenlemesi ise İskandinavların itirazlarının temel sebebiydi.

Kuzey disiplini, iniş, buz pateni, buz hokeyi ve kızak dallarında yapılan yarışmalar 11 gün sürmüş, daha sonra ilk “Kış Olimpiyatları” olarak kabul edilmiştir ve yaz olimpiyat oyunları ile aynı yıllarda 4 senede bir yapılmaya başlamıştır. 2. Dünya Savaşı'nın başlamasına kadar devam eden oyunlar 1940 ve 1944 yıllarında savaşın devam etmesi nedeniyle yapılamamıştır. 1992 yılında Fransa'da yapılan 16. Yaz Olimpiyat Oyunları ile aynı yılda yapılan Kış Olimpiyat Oyunları 1994 yılında Norveç Lillehammer'da düzenlenen 17. Kış Olimpiyat Oyunlarından itibaren her dört yılda bir yaz olimpiyatlarından ayrı olarak düzenlenmektedir (Eski, 2010).

1896 yılında düzenlenen ilk Modern Olimpiyatlardan 28 yıl sonra 1924 yılında Fransa'da ilk Kış Olimpiyat Oyunları düzenlenmiştir, 22.'si ise 7-23 Şubat 2014 yılında Rusyanın Soçi şehrinde yapılmıştır. Kış Olimpiyat Oyunları, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından 4 yılda bir yapılan spor oyunları organizasyonudur. Yaz oyunlarından farklı olarak kar ve buz üzerinde yapılan spor faaliyetleridir. Oyunlarda; Biathlon (Kayak Kros ve Hedef Atışı), Bobsleigh (Yarış Kızağı), Curling (Strateji Oyunu), Buz Hokeyi, Luge (Kızak), Buz Pateni, Kayak olmak üzere 7 ana dal 21 branşta gruplandırılarak yarışmalar düzenlenmektedir (Eski, 2010).

1.2.5.1. Kış Olimpiyat Oyunlarının Yıllara Göre Yapıldığı Merkezler

1924 Chamonix, 1928 Saint Moritz, 1932 Lake Placid, 1936 G. Partenkirchen, 1948 Saint Moritz, 1952 Oslo, 1956 C. d'Ampezzo, 1960 SquawValley, 1964 Innsbruck, 1968 Grenoble, 1972 Sapporo, 1976 Innsbruck, 1980 Lake Placid, 1984 Sarajevo, 1992 Albertville, 1994 Lillehammer, 1998 Nagano, 2006 Torino, 2010 Vancouver, 2014 Soçi, 2018PyeongChang (Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi).

1.2.5.2. Dünya Üniversiteler Kış Oyunları (Üniversiad)Yapıldığı Merkezler

Tablo 1.2. Dünya Üniversiteler Kış Oyunları (Üniversiad) Yapıldığı Merkezler

Yapıldığı Yıl	Düzenlenme Sırası	Yapıldığı Merkez
1960	I	Chamonix, Fransa
1962	II	Villars, İsveç
1964	III	SpindleruvMlyn, Çekoslovakya
1966	IV	Sestriere, İtalya
1968	V	Innsbruck, Avusturya
1970	VI	Rovaniemi, Finlandiya
1972	VII	Lake Placid, ABD
1975	VIII	Livigno, İtalya
1978	IX	SpindleruvMlyn, Çekoslovakya
1981	X	Jaca, İspanya
1983	XI	Sofia, Bulgaristan
1985	XII	Belluno, İtalya
1987	XIII	StrbskePleso, Çekoslovakya
1989	XIV	Sofia, Bulgaristan
1991	XV	Sapporo, Japonya
1993	XVI	Zakopane, Polonya
1995	XVII	Jaca, İspanya
1997	XVIII	Muju, Güney Kore
1999	XIX	PopradTatry, Slovakya
2001	XX	Zakopane, Polonya
2003	XXI	Tarvisio, İtalya
2005	XXII	Innsbruck, Seefeld, Avusturya
2007	XXII	Torino, İtalya
2009	XXIV	Harbin, Çin
2011	XXV	Erzurum, Türkiye
2013	XXVI	Trentino, İtalya
2015	XXVII	Granada, İspanya
2017	XXVIII	Almatı, Kazakistan
2019	XXIX	Krasnoyarsk, Rusya

1.2.6. Olimpik Kış Sporları

Olimpik kış sporları uluslararası yedi ayrı federasyona bağlı olarak faaliyet göstermektedir. Bu bölümde federasyonlar ve bağlı olduğu disiplinler ile ilgili bilgiler yer almaktadır (Eski, 2010).

1.2.6.1. Biathlon

Biathlon sportif bir terimden daha çok hayatta kalma taktiği olarak adlandırılmaktadır. Avrupa'nın daha çok kuzey bölgelerinde yaşayan insanlar öncelikle beslenme amacıyla avlanmak için, daha sonra ise ülkelerini savunabilmek için silahlı şekilde kayıyorlardı. Biathlon sözcüğü Yunanca iki yarışma anlamına gelen sözcükten türemiştir. Biathlon kayaklı koşu ve tüfekli atışın bir arada olduğu olimpik kış sporudur. Nişancılık ve kardiyovasküler uygunluk biathlon sporcularında bulunması gereken en temel özelliklerdir. Parkurun başlangıç ve varış noktasına erişen yarışçı atış poligonuna vardığında kendi hedef bölgesine atışını yapmaktadır. Hatalı yapılan tüm atışta ceza turu atılmaktadır. Bunlara ilave olarak kayarken hızlanabilmek için gösterilen çaba, soğukkanlılıkla atış yapabilmek pozisyonunu almak için doğru motivasyon ve strateji gerektirir (Summers, 2008). 1960'da Biathlon, Uluslararası Modern Pentathlon Birliği (UIPM)'ne katıldı. Ancak 1993'de UIPM ve IBU (Uluslararası Biathlon Federasyonu)'nun bağımsız olarak hareket edebileceği tek bir birlik olacağına dair bir anlaşma yapılmıştır. Bu anlaşma 1998'de yürürlüğe girmiştir (www.olympic.org).

Başlangıçlarını çoğunlukla belirlenen zaman zarfında yapan yarışmacılar, 'saatin' stili ile kayar ve belirli bir süreye karşı yarışırken hedefleri vurmak için dururlar. Ateş ederken ayakta durabilmek veya yüzüstü yatmayı seçerler. Bir hedefi kaçırmak zaman veya ceza turu ile cezalandırıldığından yarış mesafesi ve atış sayısı değişebilir (Summers, 2008). Bu durum yarışma kategorilerine göre de değişiklik gösterir. Yarışma erkeklerde; 20 km, 10 km Hız, 12,5 km Takip, 15 km Toplu Çıkış, 4 x 7,5 km Bayrak, bayanlarda; 15 km, 7,5 km Hız, 10 km Takip, 12,5 km Toplu Çıkış, 4 x 6 km Bayrak kategorilerinden oluşmaktadır (Olimpiyat Dünyası, 2006).

Olimpik olarak biathlon on tane disiplinden oluşmaktadır. Erkekler ve kadınlar hız, takip, toplu çıkış, bireysel ve bayrak koşularında yarışılır. Biathlona ait bütün

disiplinlerin kayma ve atıcılıkla bir arada düşünülmesine rağmen, bu sporda bazı farklı etkinlik göze çarpmaktadır (Olimpiyat Dünyası, 2006).

Hız yarışlarında bayanlar 7,5 km erkekler ise 10 km'de yarışır. Yarışmacılar durarak beş hedefi beş mermi ile vurmalıdırlar. İsabetsiz her atış için yarışmacılar 150 m'lik ceza turu atarlar. Bu yarışmayı bitiren ilk altmış kişi takip yarışına katılabilir(www.olympic.org).

Takip yarışında yarışmacılar, hız koşusunu bitirme zamanlarına bağlı olan zaman aralıklarında yarışmaya başlarlar. Bu yarışta bayanlar 10 km, erkekler ise 12,5 km'de yarışır. Yarışmacılar dört kez durarak beş hedefi beş mermi ile vurmak zorundadırlar. İsabetsiz her atış için yarışmacılar 150 m'lik ceza turu atarlar (www.olympic.org).

Bayrak yarışı toplamda 30 km olan, 7,5 km'lik dört etapta oluşan dört kişilik takımların mücadele ettiği hız temelli bir yarıştır. Yarış takımların ilk kayakçıların toplu çıkışlarıyla başlar. Her takım üyesi iki atış bölümüne sahiptir ve beş hedefi vurmak için toplamda sekiz olmak üzere üç adet ekstra mermi kullanabilir, ancak ekstra mermiler birer birer doldurulmalıdır. İsabetsiz her atış için yarışmacılar 150 m'lik ceza turu atarlar (www.olympic.org).

1.2.6.2. Curling

Curling, 16. yüzyılda İskoçya'da kış boyunca donmuş gölet, göl ve bataklıklarda oynanarak başlamıştır. Bilinen ilkcourling taşları, İskoç bölgesinden 1511 yılından önce gelmiştir ve bilinen ilk curling yarışları 1541'de PaisleyAbbey İskoçya'da görülmüştür. Bu sporun başlangıç yıllarında, nehir ortalarından alınan taşlar kullanılırken 1600'lü yıllarda bugünkü kullanıma benzer bir atış stilinde kullanılan tutacaklı taşlar tanıtılmıştır. 20. yüzyıldaki önemli gelişmeler ise topun standardize edilmesi ve yapay buz kullanılan salonların kullanımınıdır (www.olympic.org).

Curling erkekler ve kadınlar olmak üzere iki kategoride oynanır. Dörder kişilik iki takım arasında buz üzerinde oynanır ve iki takım da 19,1 kg'lık granitten yapılmış taş iç içe dairelerin bulunduğu bölüme iterler. Her bir oyuncu ikişer atış yapmak üzere takım halinde toplam on altı atış yapılır. Amaç, taşı dairelerin merkezinin mümkün olduğu kadar yakınına atmaya çalışmaktır. Hedef merkezine en yakın taşın sahibi takım

puan alır. Hedef dışındaki taşlar değerlendirilmeye alınmaz. Ön değerlendirme sonunda en yüksek puanı olan takım oyunu kazanır (Eski, 2010).

1.2.6.3. Bop Kızağı

Kızak, yüzyıllardan beri taşımacılık amacıyla kullanılmasına rağmen 19. yüzyıl sonlarında İsviçrelilerin kızıağın altına hızlandırıcı bir parça eklemesiyle spor olarak yapılmaya başlanmıştır. İlk kızaklar ağaçtan yapılırken daha sonra bunların yerini yarış kızıağı adı verilen metal kızaklar almıştır. 1892'de bu sporun gelişmesini sağlayan dünyanın ilk kızak yarış kulübü İsviçre St. Moritz'de kurulmuştur. 1914'e kadar yarışlar çok çeşitli doğal buz pistlerde yapılmış ve daha sonra Avrupa ülkelerinde bulunan kış sporları merkezlerinde yayılmaya başlamıştır (www.olympic.org).

1923'te Uluslararası Bobsleigh ve Tobogganing Federasyonu FIBT (The Federation Internationale de Bobsleigh et de Tobogganing) kurulmuş ve ertesi yıl Fransa Chamonix'de yapılan Olimpik Kış Oyunları'nda ilk defa dört kişilik yarış yapılmıştır (Olimpiyat Dünyası, 2006). İki kişilik yarış ise 1932'de Amerika Birleşik Devletleri Lake Placid'de yapılarak olimpiyat programına eklenmiş ve bu format günümüze kadar devam etmiştir. İki kişilik bayanlar yarışı ise 2002'de Salt Lake City'de programa dâhil edilmiştir (Summers, 2008).

1950'lere kadar bugün spor olarak bildiğimiz yarışlar şekillenmeye başlamıştır. Yarış başlangıcının kritik bir öneme sahip olmasından dolayı, başka sporlardan güçlü ve hızlı sporcular bu spora yönlendirilmiştir. 1952'de kızıağın ve ekibin ağırlıklarını sınırlayan kuralın değiştirilmesi ile ağır kızakçıların yarışmalara katılabilmeleri engellenmiş ve bu spor en yüksek kapasitedeki atletik sporcuların yer aldığı yarışma halini almıştır. Günümüzde dünyanın en iyi takımları yıl boyunca antrenman yapmakta ve genellikle yapay buzun üstünde fiberglas ve metalden yapılan üstün teknoloji kızakları ile yarışmaktadırlar (www.olympic.org).

Kızak, ekip dâhil 630 kg ağırlığında ve 3.08 m uzunlukta olmalıdır. İkili erkek yarışlarında ağırlık 390 kg'ı geçmezken bayanlarda bu ağırlık 340 kg'dır. Kızak boyu ise azami 2.7 m'dir (Summers, 2008).

Yarışı kazanabilmek için çıkış hızı önemlidir. İyi bir hız yakalayabilmek için takım sporcuları ayaklarına çivili ayakkabı giyerler ve başlangıçta kızıağı ileri geri

iterler. Önce pilot kızağa biner, ardından takımın iki üyesi ve son olarak da frenci kızaktaki yerini alır. Kızak pistleri yapay karla kaplı “U” biçimindeki yarım borulardan oluşur. Pistler olimpiyatlarda en az 1500 m mesafe olmalı ve en az 15 dönemeç bulunmalıdır (Summers, 2008). Yarışma, dörtlü ve ikili erkekler ile ikili bayanlar olmak üzere üç kategoriden oluşmaktadır.

Dünyanın ilk kayak sporu olan skeleton, İsviçre St. Moritz’de 1800’lerin sonlarında başlamıştır. İlk yarışma 1884’te düzenlenmiş, yarışmacılar St. Moritz’dan Calerina’ya doğru bir yoldan aşağı doğru kaymışlardır. 1887’den sonra yarışmacılar bugün de kullandıkları baş aşağı pozisyonda yarışmaya başlamışlardır. Bu spor adını 1892’de genellikle demirden yapılmış, iskelete benzeyen yeni bir kızağın tanıtılmasından sonra almıştır (Olimpiyat Dünyası, 2006).

Skeleton yarışında, sporcuların skeletonlarının kızak demirlerini ısıtılmaları kesinlikle yasaktır. Yarışmadan bir saat önce açık havaya getirilen kızakların demirleri, yarış başlangıcında 4° sıcaklıkta olmalıdır. Ayrıca yarışın geçerli sayılabilmesi için sporcuların bitiş çizgisini skeletonun üzerinde geçmeleri gerekmektedir (Summers, 2008).

1.2.6.4. Kızak

Luge kızaklar için kullanılan Fransızca bir kelimedir. Tarihi araştırmalar, kızağın varlığının Oslo Fjord’u yakınlarında Slagen bölgesinde M.S. 800 yıllarda Vikinglere kadar uzandığını göstermektedir. Vikingler günümüzde kullanılan kızaklara benzer iki kişilik kızaklar kullanmışlardır. Uluslararası ilk kızak yarışı 1883’te İsviçre Davos’ta; Avustralya, İngiltere, Almanya, Hollanda, İsveç, İsviçre ve ABD’den olmak üzere 21 sporcunun katılımıyla gerçekleşmiştir. Yarış 4 km sürmüştür, yarışı Avustralyalı öğrenci Georg Robertson ve Klosters’den postacı Peter Minsch dokuz dakikanın üzerinde bitirerek galibiyete uzanmışlardır (www.olympic.org).

İlk dünya şampiyonası 1955’te Oslo’da yapay bir pistte gerçekleşmiştir. 1957 yılında, Davos’ta Uluslararası Luge Federasyonu (Federation Internationale de Luge de Course) FIL kurulmuş ve Federasyon bugüne kadar kurumsal yapısını devam ettirmiştir. Luge olimpiyat oyunlarına 1964 yılında dâhil edilmiştir (www.olympic.org).

Kızak pistleri 5 cm kalınlığında buzla kaplı yapay alanlardır. Bireysel erkek yarışlarının yapıldığı pistler 1 – 1,3 km, kadınlar ya da çiftler yarışlarının yapıldığı pistler ise 0,8 – 1,05 km arasındadır. Pistte sağa, sola, S ve U şeklinde dönüşler ve 180 derecelik eğimler ve keskin dönemeçler vardır. Genel olarak %8'lik ortalama eğim vardır. İnce bir buz katmanına sahip duvarlar, dönemeçlerin ardından kızakların pistte kalmasını sağlar (Summers, 2008).

Yarışa başlamak için, sporcu kızıağın üstüne oturur ve pistin iki tarafındaki saplara tutunarak kendini ileri ve geri çeker. Güçlü bir itişin ardından çivili eldivenlerle buzun üstünde kendini iter; ardından kızıağın üzerine uzanır veya bacaklarıyla bir itme kuvveti uygular ya da kafa ve omuzlarını kullanarak hareket eder (Summers, 2008).

Buz üzerinde ve en hızlı yapılan bu sporda kızakçılar kıyasıya mücadele ederler. Fiberglas malzemeden yapılmış kızak üzerinde sırt üstü yatmak suretiyle, pist boyunca saatte 135 km'nin üzerine çıkan bir süratle adrenalin dolu dönüşler yaparlar. Çiftlerde kullanılan kızak ağırlığı 27 kg' Bireysel yarışlarda ise bu ağırlık 23 kg'ı geçmemelidir (Summers, 2008).

Yarışlar zaman odaklı gerçekleşir. Erkekler bireysel ve çift olarak, bayanlar ise yalnızca bireysel yarışılır. Bireysel ve çiftler olmak üzere iki ayrı kategoride yarışma düzenlenir. Yarışmacıların pistten dört kez kaydığı yarışlar erkeler bireysel ve çiftler yarışlarıdır. Her etabın sonunda elde edilen dereceler dördüncü tur sonunda toplanır. Dört turu en hızlı tamamlayan yarışmayı kazanır. İki gün süren yarışları her gün iki yarış olmak üzere tamamlanır. Erkekler ve bayanlar aynı pistte yarışır, ancak bayanlar için pist boyu kısaltılarak daha kısa mesafede yarışmaları sağlanır. Dört turun tamamlanması kuralı Olimpik Kış Oyunları için geçerlidir ve kararlılık, dayanıklılık ve stresle başa çıkabilmeyi ödüllendirmek için düzenlenmiştir. Çiftler yarışları iki kişinin pistte iki kez kaydığı bir günlük yarışlardan oluşur. En hızlı toplam zamana sahip olan yarışmayı kazanır (www.olympic.org).

1.2.6.5. Kayak

Binlerce yıldır insanoğlu ve kayak iç içedir. Başka bir deyişle kar ve arazi şartlarının uygun olduğu yerleşim yerlerinde kayak insanların tabii yaşam biçimi haline gelmiştir. Bununla birlikte avcılık ile yaşamını idame ettiren toplumlarda kayak vahşi

hayvanlardan zarar görmeden ve avlarını en hızlı şekilde takip edebilmek için kullanılmıştır. Kayak insanoğlunun iklim ve doğa koşullarıyla mücadelesinde önce geçim kaynağı olarak, daha sonra ise bir spor faaliyetinin vazgeçilmez malzemesi olarak yerini almıştır(Dülberbaki, 2005).

Tarihi bilgiler ışığında kayak; Yunan tarihçisi Herodot'un gayri resmi hikâyelerinde ve 522 yılında Teophanes, 700 yılında PelviusDianus ve 800 yılında ise İngiltere Kralı Alfred tarafından yazılmış olan belgelerde "ski" kelimesi olarak adlandırıldığı saptanmıştır. 1555 yılında ise Uppsala Papazı Uladimagrous tarafından yazılan "şimal Memleketlerinin Tarihi ve Coğrafyası" adlı kaynakta da kayakla ilgili bilgilere rastlandığını belirtmiştir (Tanyeri, 2000).Kayak sporu (alp kayağı) dünyada yaklaşık olarak 80 ülkede uygulanmaktadır ve yıl içinde milyonlarca kayakla ilgilenen insan bu kayak merkezlerini ziyaret etmektedir. Dünya coğrafyasında kayak yapmaya müsait daha fazla alan olmasına rağmen, en az 5 mekanik tesisin bulunduğu 2000 kayak bölgesi mevcuttur (Vanat, 2012).

Türkiye'de ise 1300-3350 m yükseklik kuşağında yer alan 28 tane kış sporları merkezi planlanmıştır. Ancak faal durumda olan kış sporları merkezi sayısı 8, kısmen tüm yapılaşmayı gerçekleştirmiş kayak merkezi sayısı ise 5 tanedir. Bunlar: Erzurum/Palandöken, Bursa/Uludağ, Bolu/Köroğlu, Kayseri/Erciyes, Kars/Sarıkamış kayak merkezleridir (Budak, 2018).

Kış oyunları olimpik olarak altı branşı içerir. Bunlar; alp disiplini, kayaklı koşu, kayakla atlama, kuzey kombine, serbest stil kayak ve snowboard'dur. Bu kategorilerin herhangi birinde yarışabilmek için maksimum hıza, dayanıklılığa, becerikliliğe ve kararlılığa gerek duyulur (Eski, 2010).

Kayma faaliyeti 5000 yıl öncesinde büyük kayaklarla başlamıştır. İskandinavların karlı kaplı zeminlerde avlanmak için kayakları kullandıklarına inanılır. Kayak, Norveç'ten Avrupa'ya ve Rusya'ya bir nakil aracı olarak geldiği ve dahası kayaklı koşuya benzer bir spor dalı olarak dünyaya yayıldığı rivayet edilmektedir. İlk alp kayağı yarışı 1850 li yıllarda Oslo'da gerçekleşmiştir. Bir süre sonra bu spor kış boyunca madenlerde çalışan işçilerin eğlence amaçlı aktiviteye dönmüş ve buradan Amerika ve Avrupa'nın diğer bölümlerine yayılmıştır. İlk slalom, 1922'de İsviçre'nin Mürren kentinde yapıldı. İki yıl sonra da bu yarış ilk olimpik alp etkinliği olmuştur. Alp kayağı

1936'da erkekler ve bayanlar karışık etkinliği ile Garmisch-Partenkirchen oyunlarında olimpiik oyunlar içerisindeki yerini almıştır (www.olympic.org).

Kayak sporu içerisinde Alp disiplini becerili ve hızlı olmayı gerektiren bir dal olarak bilinir. Dünyanın farklı bölgelerinde her yıl milyonlarca kayak sporcusu amatör veya profesyonel olarak bu adrenalin isteyen faaliyete katılmaktadır. Beş farklı kategoride alp disiplini müsabakaları yapılmaktadır. İniş ve süper büyük slalom kategorileri sürat merkezli yarışmalardır. Tekniğin ön plana çıktığı yarışlar ise slalom ve büyük slalom türleridir. Kombine kategorisinde belirleyici etken ise hız ve tekniktir.

Yamaç araziler ve pistlerde Alp disiplini müsabakaları 'kapı ' olarak adlandırılan çeşitli renklerdeki bayraklar arasından geçişlerle yapılmaktadır. Yamaçlardan iniş yarışlarında genellikle geçitler kullanılmaktadır. Slalom yarışları ise geçitlerin en fazla kullanıldığı türleridir. Geçit yarışları iki türdür: bayrakların yan yana dizilmesi suretiyle oluşan yarış açık geçit yarışıdır. Bayrakların birbiri ardı sıra dizilmesi suretiyle yapılan yarış ise kapalı geçit yarışıdır. Yarışmacılar yamaçtan aşağı iniş yolunu açık geçitler aracılığıyla izler. Kapalı geçitler ise yarışmacıyı iniş alanının etrafından dönmeye yöneltir (www.olympic.org).

Kayaklı koşuların ortaya çıkışı spordan çok coğrafi ve iklimsel şartların zorunlu olduğu bölgelerde ulaşım aracı olarak kullanılmıştır. Daha sonraları sportif yarışma formlarına evrilmiştir. Şu anki dönemde Avrupa'da çok kişi tarafından icra edilen rahatlatıcı bir spor branşıdır. Kayaklı koşularda klasik ya da serbest yöntemler uygulanır. En son yapılan Olimpiik Kış Oyunları'nda 10 müsabakaya yer verilmiştir. Erkek müsabakalarında; 10 km. Klasik, 15 km. Serbest (takipli başlama), 30 km. Klasik, 50 km. serbest yöntemle koşulan müsabakalar ile 4x10 km. bayrak müsabakası ilk iki aşama klasik ve son iki aşama serbest yöntemle ifa edilmektedir (Tanyeri, 2000). Kayaklı koşu iki kategoride gerçekleştirilmektedir. Bunlar klasik ve serbest stil kategorileridir. Yarışmalar 400 m ile 50km arasında değişen uzunluk kategorilerinde yapılır. Yarışmacılar Klasik yarışmalarda uzun düz adımlarla patika güzergâhlarını birbirlerini geçme esasına dayalı olarak kullanırlar. Hıza dayalı olan serbest disiplinde ise sporcuların kayaklarını paten gibi kullanmaları esasına dayanır (www.olympic.org).

Olimpiik kış oyunlarında kayaklı koşu 12 farklı etkinlik içermektedir. Erkekler sürat, takım sürat, 15 km aralıklı (bireysel) çıkış, 30 km takip yarışı, 50 km toplu çıkış

ve 4x10 km bayrak yarışmalarında mücadele ederler. Bayanlar ise sürat, takım sürat, 10 km aralıklı (bireysel) çıkış, 15 km takip yarışı, 30 km toplu çıkış ve 4x5 km bayrak yarışmalarında mücadele ederler (Olimpiyat Dünyası, 2006).

Dik ve yüksek bir rampadan aşağıya doğru yükselme ve kaymayı, sporcunun elinden geldiği kadar yüksek noktaya çıkmasını ardından yere düşmeden hafif bir şekilde en uzak yere ulaşmayı amaçlayan bir spor branşıdır. Sporcular kas ve sinir koordinasyonlarının çok iyi olması gerekir (Aktaran Ağgön, 2012).

Kayakla atlayış yapan ilk bireyin İskandinav kökenli bir asker olan Ole Rye olduğu bilinmektedir. Bu kişi ilk defa 1808 tarihinde 9.5 m yükseklikten atlamıştır. Kayakla atlama sporunun gerçek başlatıcısı ise Norveçli Sondre Norheim'dır. Bu kişi 1866 tarihinde Norveç'in Høydalsmo bölgesinde yapılan bir yarışmada kayakla atlama yarışını kazanan ilk sporcu olmuştur. 1920'li yıllarda yine Norveçli Jacob Thulin Thams ve Sigmund Ruud, Kongsberger tekniğini bir stil olarak kayak literatürüne ekletmişlerdir. Sonrasında Avusturyalı Sepp Bradl ise 100 metrenin üzerinde bir atlayış gerçekleştirmiştir. Bu atlayışın teknik özelliği sporcunun öne eğilip kalçadan eğilerek kollarını açmasına ve kayaklarını koşut tutmasına dayanır. 20. yüzyılın sonlarında İsveçli Jan Boklöv'ün V tekniği isimli bir atlayış geliştirmiştir. Bu teknikte sporcu kayaklarının uç kısmını V şeklinde açmak suretiyle kendisine gereken yükseklik ve dengeyi sağlamaktadır. Kayakla atlama dalı 1924 tarihinde Fransa da düzenlenen 1. Kış olimpiyatlarından itibaren kış sporları arasında yer almaktadır. Kayakla atlama yarışmacısı farklı uzunluklardaki rampalardan aşağı kaymayı havalanmayı en uzağa atlamayı ve atlayış sonunda en yumuşak inişi gerçekleştirmek durumundadır (Olimpiyat Dünyası, 2006).

Serbest stil kayağın yeni ve heyecan verici kayma tekniklerinin 1960'larda Amerika'nın sosyal değişim ve ifade özgürlüğünün ürünü olarak ortaya çıktığı öne sürülür. Aslında alp kayağının ve akrobasinin bir karışımı olan serbest stil kayak son on yılda modern olimpik spor olarak gelişmiştir. Uluslararası Kayak Federasyonu (FIS)

1979'da serbest stili bir tür olarak tanıtmış ve sporcu lisanslarını ve yarışmanın bazı tehlikeli kısımlarını engellemek için yeni kurallar getirmiştir. İlk FIS Dünya Kupası serileri 1980'de yapılmış ve ilk FIS Dünya şampiyonası 1986'da Fransa Tignes'de gerçekleştirilmiştir. Serbest stil, 1988 Calgary Kış Olimpiyat Oyunlarında

kayakçıların bayırdan aşağı inerken hava hareketlerini sergiledikleri bir gösteri yarışması olarak düzenlenmiştir. Tümsek Kayağı 1992'de Albertville oyunlarının, havada hareketlerin yapıldığı yarışmalar ise 1994 Lillehammer oyunlarının resmi programına dahil edilmiştir (www.olympic.org).

Snowboardsörf, kayak ve kayak sporu için gerekli yeteneklerin birleştirilmesiyle 1960 lı yılların başlarında Amerika'da ortaya çıkmış bir spordur. Bu spor yarışmacının kayak benzeri bir tahtanın ayaklarına bağlanması suretiyle yapılan bir spor türüdür. Snowboard sporcuları süratleri ve eğimli arazilerdeki becerileri cesaretleri ile ön plana çıkarlar. İlk defa 2006 Torino kış olimpiyatlarında skorboard gösteri sporu olarak yer almıştır. Bu yarışmanın esası dört sporcunun bir takım engelleri aşmak suretiyle yamaçtan aşağı inmesine dayanır. Yarım silindir yarışmalarında aynı alandan olmayan beş yetkili hakem görev yapar. Bu hakemler dönüş, takla, teknik kapasite, iniş ve sporcunun atlayış yaptığı yüksekliği dikkate alarak puanlama yaparlar.

Teknikler: sporcular kenarlarda dönmek, yükselmek, alçalmak, düz dönüş yapmak, atlayış dönüşü yapmak vb teknikleri uygulamalıdır (www.olympic.org).

1.2.6.6. Paten

Hollandalılar donan nehir ve kanallar üzerinde 13. yüzyıla kadar bir yerden bir yere gitmek için pateni kullanmışlardır. Daha sonra bu spor dalı İngiltere'ye yayılarak fazlasıyla ilgi görmüş ve ülke çapında ilk kulüpler kurularak, yapay buz pateni alanlarında bu spor icra edilmeye başlanmıştır. Çok geçmeden bu spor Avrupa kıtasının çoğunluğuna buradan da Kuzey Amerika'ya ulaşmıştır (www.olympic.org).

Olimpik kış oyunlarında patende üç kategori vardır. Bunlar, erkek ve bayanlar için tekler, çiftler ve buz dansı yarışmalarını içeren artistik patinaj, sürat pateni, erkek ve bayanlar için kısa program yarışmalarıdır (Eski, 2010).

Bunun yanı sıra diğer kış sporları gibi artistik patinaj da bazı ihtiyaçlardan doğmuştur. Avrupa'nın kuzeyinde avlanma ve savaş için paten; donmuş göl, gölet, nehir ve akıntıları geçmenin en hızlı ve kolay yoluydu. Önce Ren geyiği boynuzundan yada geyik kemiğinden imal edilen patenler daha sonra demir ve çelikten yapılanlara yenik düşmüştür. 1892'de Uluslararası Paten Birliği (ISU) Hollanda'da kurulmuştur. Kuruluşundan altı sene sonra ISU onaylı ilk yarış düzenlenmiştir. 1908 Yaz

Oyunlarında artistik patinaj olimpik kış oyunları programına alınmış ve 1924 Chamonix Kış Oyunlarında resmi olimpik kış oyunlarına dahil edilmiştir. Olimpik Artistik Patinajı, erkekler ve bayanlar tekler, çiftler ve buz dansı olmak üzere dört bölümden oluşur (www.olympic.org).

Tekler yarışmaları kısa program ve serbest stil (free saatin) olmak üzere iki bölümden oluşur. Kısa program sıçrama kombinasyonları ve dönüşleri içeren sekiz unsurdan oluşur. Serbest stil de ise patenciler, seçtikleri müzikle uyumlu orijinal hareketler sergilerler. Hakemler puanları çok fazla ya da az sıçramaya göre eksiltirler. Dengeli bir program çok önemlidir (Eski, 2010).

Çiftler yarışması da tekler gibi kısa program ve serbest stil olmak üzere iki bölümden oluşur. Çiftler tek bir kişi gibi performans sergilerken, baş üstü taşımalar, erkeğin eşini atma ve tutması gibi manevralar önemlidir. İyi bir performansın sergilenebilmesi uyum, güç ve erdem gerektirir (Eski, 2010).

1889'da Hollanda, Rusya, Amerika ve İngiltere'yi bir araya toplayarak ilk Dünya Şampiyonasına ev sahipliği yapmıştır (www.olympic.org).

Erkekler ve bayanlar 500 m yarışının iki kez kayılması dışında bütün yarışlar bir kez yapılır. Final sonucu iki yarışın toplam süresine bağlıdır. Her yarışta patenciler standart 400 m'de çiftler halinde saate karşı yarışır. Yarışmacılar pist çevresinde saatin ters yönünde kayarlar ve dereceleri saniyenin yüzde biri ile ölçülür (Eski, 2010).

Patenciler saate karşı değil, birbirlerine karşı yarışır. Bir yarışta dört yarışçı yarışır ve 1. ve 2. olanlar üst tura geçerler. Kazanmak, bir yarışçının rakibinin üzerindeki stratejik becerisine bağlıdır. Kısa pist sürat pateni, yarışmacıların rakiplerini kurnazlıkla yenmeye çalıştıkları bir eleme yarışıdır. Bitiş çizgisini ilk geçen kazandır ve zaman ikinci planda değerlendirilir (Eski, 2010).

Bireysel yarışlar otuz iki yarışmacıyla başlar. Eleme yarışmalarında sporcular dörderli toplu çıkış yaparlar. Saat yönünün tersine doğru kayan sporculardan varışı ilk geçen iki sporcu bir sonraki tura geçer. Bazen ikiden fazla yarışmacı da eleme yarışlarının sayısı ve diskalifiyelere göre diğer tura geçebilir. Erkek ve bayanlar kısa pist bayrak yarışı, yarı final ve finali içeren iki günlük bir yarıştır. Sekiz takım iki gruba ayrılır. Yarı finaldeki en iyi iki takım finalde yarışır (Eski, 2010).

1.2.6.7. Buz Hokeyi

Hokey kelimesi Fransızca sopa anlamına gelen kelimedenden türemiştir. Buz hokeyinin başlangıcı net olarak bilinmemekte ancak; Kuzey Amerika'ya hokeyi İngilizlerin getirdiği kabul edilmektedir. İlk oyunu Kanada Nova Scotia'da görevli askerler oynamıştır (Eski, 2010).

Olimpik kış sporlarında bayanlar (bayanlar hokeyi 1998'de Nagano 'da programa dahil edilmiştir. Bayanlar sekiz takımlı turnuvada yarışırken, erkekler on iki takımlı turnuvada yarışır. Oyun oynanırken takımlar altıdan fazla oyuncuyu buzun üstünde bulunduramazlar. Genel olarak bu oyunculardan biri kaleci, ikisi savunma, ikisi kanat ve biri de orta saha oyuncusudur. Penaltı ya da oyun sırasında oyunculardan biri kalecinin yerine geçebilir. Normal oyun 20 dk'lık üç periyottan oluşur. 1. ve 2. periyottan sonra 15 dk'lık bir mola vardır. Takımlar her periyot saha değiştirir. Bir kazananın belirleneceği madalya maçında eşitlik olursa 5 dk'lık bir uzatma oynanır. Altın madalya maçında ise 15 dk'lık bir moladan sonra 20 dk'lık bir uzatma oynanır. Uzatmalarda da eşitlik bozulmazsa penaltı atışları sonucu kazanan belirlenir (Olimpiyat Dünyası, 2006).

1.3. KENT MARKALAŞMASI VE TESİS TANINIRLIĞI

Postmodern dönemin ön plana çıkardığı kavramlardan bir tanesi de marka kavramıdır. Bir pazarlama stratejisi olarak ortaya çıkmıştır. Bir markanın imajı rasyonel bir şekilde ortaya konulan çalışmaların bir sonucudur.(Aaker, 1991) Bu düşünceden hareketle şehirlerin markalaşma serüveni birer ticari işletme mantığı ile ele alınıp SWOT analizi ile ortaya çıkarılan bir perspektif sonunda kazanç performansının devamlılık hükümleri kazanması süreci ile tanımlanır. Bu durumu etkileyen iç faktörler; coğrafi konum, tarih, kültür, eğitilmiş insan kaynağı, yerel yönetim kalitesi, toprak kalitesi, teknolojik potansiyel, merkezi hükümet özelinde kentin temsili, endüstriyel altyapı, yatırım olanakları, şebekeleşme, vizyon birliğinden oluşur. Şehre yönelik etki yapan dış faktörleri ise ülke ekonomisi şehir ekonomisi, ülkenin politikası, rekabet edilen şehirlerin durumu, tüketiciler(turistler), bölgesel endüstrileşme düzeyi, bölgesel gelişmişlik düzeyi, küresel dinamikler olarak sıralamak mümkündür (Barca vd,2002; Eroğlu, 2007).

1.3.1. Kış Sporları Turizminde Markalaşmanın Sağlayacağı Faydalar

Turizm şehirlerinin marka sürecine giriş amaçları ekonomik sebeplere dayanmaktadır. Küreselleşme dünyayı bir global bir küçük yerleşim yeri haline getirmiştir. Bu anlayış küresel süreçte rekabet politikasının bir paradigmaya dönüşmesine sebep olmuştur. Şehirler kendi doğal özellikleri çerçevesinde kış turizmi, termal turizm, kongre turizmi, doğa turizmi gibi farklı turizm faaliyetlerine yönelebilmektedirler. Bu durum şehirlerarasında cazibe merkezi olabilmek için rekabeti körüklemektedir. Dünyada geçerli olan paradigma rekabetin ülkeler boyutunda değil kentler boyutunda olduğudur. Buna en iyi örnek Barselona, Milano, Amsterdam, Münih, Stockholm, Paris, Roma, Venedik, Floransa, Londra, İstanbul gibi şehirlerin çeşitli kategorilerde(kültür, kongre, doğa, moda, spor vb.) birbirileri ile rekabet içinde olmaları durumudur.

Hanna ve Rowley'in kavramsallaştırdığı markalaşma gereğini yaratan unsurları dikkate almaktadırlar. Bunlar:

- Küresel basında edindiği konum,
- Uluslararası ulaşım giderlerinin azalması ve ulaşım imkânlarının iyileştirilmesi,
- Turizm yararlanıcılarının ekonomik seviyelerinde meydana gelen artış,
- Benzer özelliklerdeki şehirlerin farklı alternatifler sunamayışları,
- Turizm yararlanıcılarının farklı kültürleri tanıma isteği (Aktaran İçyer,(2010).

Dünya turizminde değişen talep yapısı Türkiye'ye büyük avantaj sağlamıştır. Geleneksel deniz, kum, güneş odaklı talep yapısından, geniş bir yelpazeye yayılan ve birçok değişik unsuru içeren talep yapısına geçiş, Anadolu 'nun sektöre sağladığı ortak kültür mirası ve kış turizmi arzı ile örtüşmektedir. Başka bir deyişle, insanlar yaz aylarında turizm faaliyetlerinde buldukları gibi kış aylarında da bulunmaktadır. Burada kış turizmi devreye girmektedir. Doğal olarak insanlar kış turizm potansiyeli yüksek, yeterli arza sahip olan ülkeleri(Örn; İsviçre, Fransa) veya bölgeleri(Aİpler) tercih etmektedir. Eğer Türkiye de kış turizm arzını yeterli düzeye ulaştır, gerek tesis gerekse yatak kapasitelerini artarsa kış aylarında da turizm faaliyetleri devam edecektir. Buna bağlı olarak da ülkenin turizm geliri doğru orantılı biçimde artacaktır(Katkat-Mızrak,2010).

1.4. ARDAHAN YALNIZÇAM KIŞ TURİZM TESİSİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

Ülkemizin Avrupa Birliği katılım sürecinde, Ardahan İl Özel İdaresi tarafından Bilim Sanayi Bakanlığı ile AB tarafından finanse edilen Bölgesel Rekabet Edilebilirlik Operasyonel Programı çerçevesinde, Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Turizm Merkezi Projesi 2008 yılından beri olgunluk aşamasına getirilmek üzere çalışmalar yürütülmektedir(<http://www.ardahanozelidare.gov.tr/dogunun-parlayan-yildizi-ardahan-yalnizcam-kayak-merkezi>).

Resim 2.1. Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Turizm Merkezi

Söz konusu proje çerçevesinde; Ardahan Yalnızçam bölgesi 2010 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile turizm merkezi ilan edilmiş, 2012 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Ardahan İl Özel İdaresi'nce hazırlanan imar planları onaylanmıştır. Söz konusu merkez Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın ülkemizde kış turizmi yapılan şehirler listesinde ve haritasında yerini almıştır. Proje alanı için alt yapı

çalışmaları üzerine proje hazırlıkları tamamlanarak Ardahan İl Özel İdaresi tarafından eş katkı olarak;

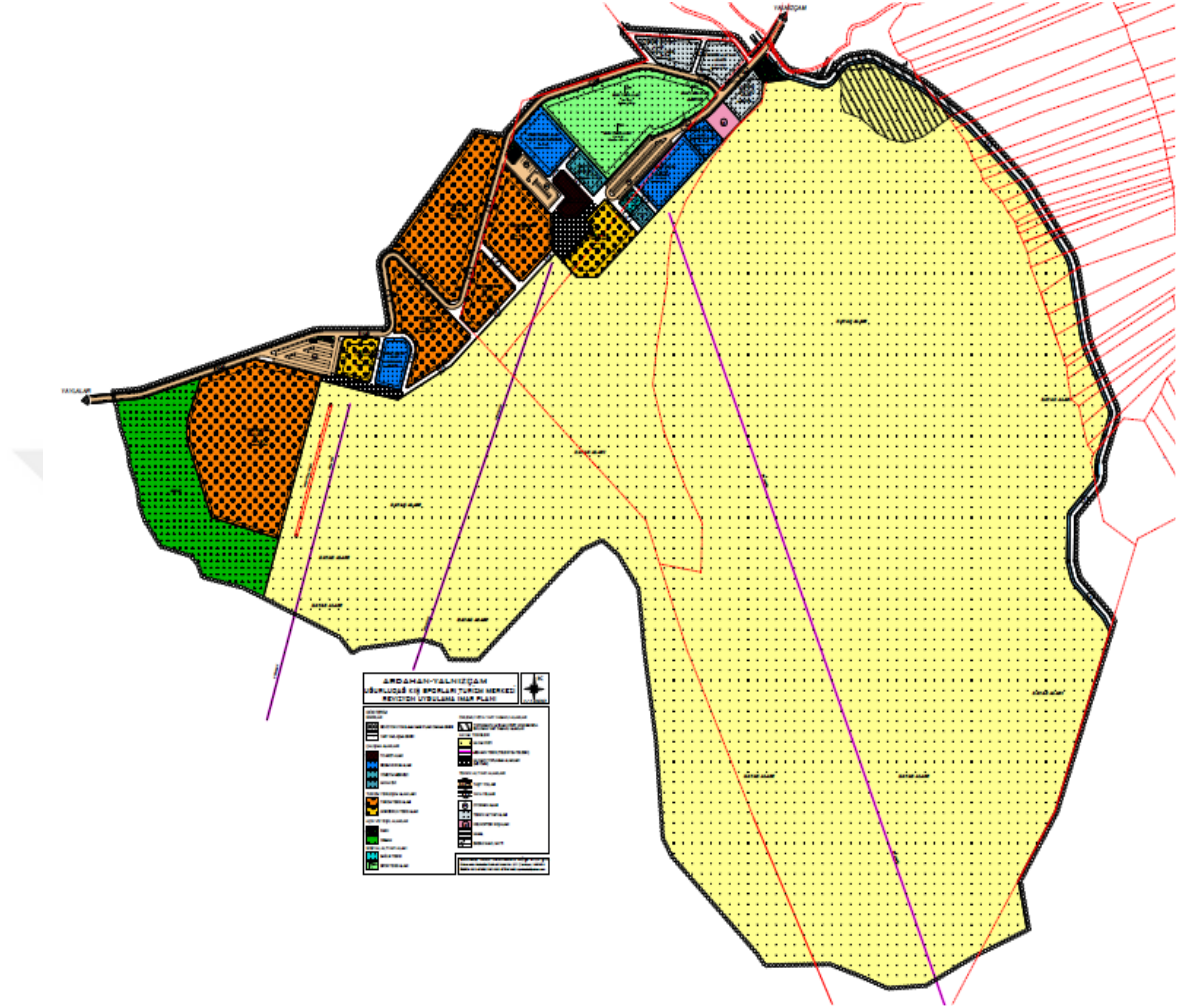
- Bitirilen yol, su, kanalizasyon ve paket arıtma sistemleri yapım işleri (Serka 2013 Güdümlü Projesi İle finanse edilmiştir). Bu proje çerçevesinde kalkınma ajansından 1.750.000 TL hibe alınarak tamamlanmıştır.
- Turizm merkezi içerisinde 74 yatak kapasitesi konaklama tesisi 2013 yılında yapılıp ve 2014 yılında hizmete açılmıştır.
- Turizm merkezi içerisinde M3 isimli 1450 metre teleski hattı ihale edilerek 2013 yılında faaliyete geçmiştir.
- Merkezde bulunan M1 isimli 650 metre teleski hattı ihale işlemlerine başlanarak 2014 yılında faaliyete geçirilecektir(Serka 2013 Yılı Küçük lekli Alt Yapı Programı'ndan finanse edilmektedir.).Bu alışma sonucunda İdaremiz kalkınma ajansından 750.000 TL hibe almaktadır.

Ardahan valiliği, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu tarafından 13 şubat 2014 tarihinde atılan karşılıklı imzalarla 4. 500.000 Avro bütçe ile resmen onaylanmıştır.Bu proje çerçevesinde turizm merkezinde bulunan 3000 metre uzunluğunda telesiyej hattı yapımı ve merkezin tanıtımı gerçekleştirilmiştir.

Kültür Turizm Bakanlığı, Gençlik Spor Bakanlığı gibi pek çok kurum ile koordinasyonlu şekilde olgunluk aşamasına getirilen proje için şu an ihale aşamasına geçilerek Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile hazırlanmıştır.

- Kayak merkezi Bakanlıkça turizm alanı ilan edilmiştir.
- Aktif 3 pistimiz bulunmaktadır. 600m'lik 1.pist ile 1.400 m'lik 2.pistin teleksi hattı mevcuttur.
- Yeni yapılan 3.000 m'lik 3.pistin telesiyej hattı bulunmaktadır (6,2 Milyon Euro)36 odalı 72 yatak kapasiteli bir oteldir.
- Kafe restoran
- Halı saha
- Tesisin bulunduğu 2.500 dönümlük alanın imar planı yapılmış; 21 parsel bulunmaktadır.

5 adet parsel otel yapımı için ayrılmıştır(<http://www.ardahanozelidare.gov.tr/dogunun-parlayan-yildizi-ardahan-yalnizcam-kayak-merkezi>).

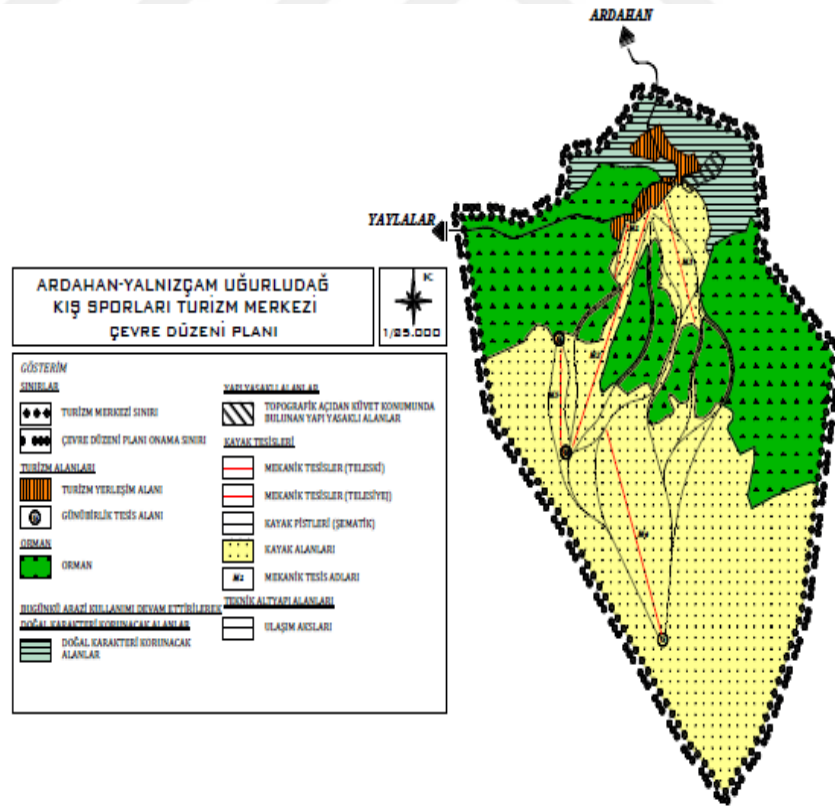
Kaynak: (<http://www.ardahanozelidare.gov.tr/>)

Şekil 2.1. Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Turizm Merkezi Tesisi Revizyon Uygulama İmar Planı

Kültür Turizm Bakanlığı, Gençlik Spor Bakanlığı gibi pek çok kurum ile koordinasyonlu şekilde olgunluk aşamasına getirilen proje için şu an ihale aşamasına geçilerek Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile hazırlanmıştır.

Resim 2.2. Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Turizm Merkezi Pisti

Kaynak: (<http://www.ardahanozelidare.gov.tr/>)

Şekil 2.2. Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Tesisi Çevre Düzeni Planı

1.5. FARKINDALIK

Farkına varma, bilişsel ve duyuşsal bir etkinliktir. Farkına varma işlemi tamamlandığında, birtakım yeni zihinsel şemalar oluşturmuş oluruz(Dökmen, 2002). Maharaj (1993) ise farkındalık, esas olan, başlangıçta mevcut olandır. O, başlangıcı, sonu ve başı olmayan değişmez olan asli hâldir. O bütün eylemlerin ortak matrisi(ana kalıbı)'dir.Etkili bir farkındalık kendi farkındalığını doğal bir gözlem olarak yaşayabilmekle gerçekleşir(Akkoyun, 2005).

1.5.1. Farkındalık Çeşitleri

Yaşamın akışı içinde şimdi ve burada yer alan ve farkında olmayı gerekli kılan birçok alan bulunmaktadır. Her birey şimdi ve burada yer alan dört grupta toplanabilecek şeyleri fark etme kapasitesine sahiptir. Kişi;

- Dış Dünyanın Farkındalığı
- İç Dünyanın Farkındalığı
- Diğer İnsanların İç Dünyalarının Farkına Varma - Empati Kurma
- Evren'deki Bütünlüğün Farkına Varma (Dökmen, 2002).

1.5.2. Beden Eğitimi ve Spor Alanında Farkındalık

Eğitim kavramında, beden eğitiminin ve spor eğitiminin amaçları sosyal, fiziksel, duyuşsal ve bilişsel gelişmeler gibi amaçlara yönelmiştir. Beden eğitiminin amaçları bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlar ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili olmalıdır(Tamer ve Pulur, 2001).

Taktiksel farkındalık ve oyun anlayışının geliştirilmesi için derse katılımın en üst düzeye çıkarılması gerekliliği sonucuna ve öğretmenler tarafından karar verme ve taktiksel farkındalığı geliştirmek için tümevarım içeren sorulara çok fazla önem verilmesi gerekmektedir. Taktiksel farkındalığı geliştirmenin öğretmenden başladığı ve onların bu amacı gerçekleştirmek için sürecin durumsal oyunlar ile alıştırma ve aykırılık ile kapalı sorgulama arasındaki ilişkilerin öneminin farkında olmaları gerektiği vurgulanmıştır(Mcneill vd.,2008).

İKİNCİ BÖLÜM

METOT VE BULGULAR

2.1. MATERYAL METOT

2.1.1.Çalışmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini 2019-2020 eğitim döneminde Ardahan Üniversitesinde çeşitli fakülte ve yüksekokullarda öğretim gören öğrenciler, örneklem grubunu ise Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünden 86, Spor Yöneticiliği bölümünden 135, Turizm bölümünden 24, Tarih bölümünden 127, Coğrafya bölümünden 81, Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden 119, Güzel Sanatlar Fakültesi'nden 57 toplamda 295 kadın 334 erkek olmak üzere toplam 629 öğrenci oluşturmaktadır.

2.1.2. Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanması aşamasında, (Eski; 2010) tarafından geliştirilen 35 maddelik “Kış Sporları Farkındalık Düzeyi Ölçeği” ve Tarsuslugil (2013) tarafından geliştirilen 23 maddelik ‘Turizm merkezlerine ilişkin turizm algısı tanınırlığını ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca 12 maddeden oluşan kişisel bilgi formu uzman görüşü alınarak hazırlanmıştır. Araştırmanın veri analizi kısmında, öncelikle elde edilen normal dağılıma sahip olup olmadıklarını belirlemek amacıyla Kolmogrow Smirnov testi ve verilerin Skewness (çarpıklık) ve kurtosis (basıklık) katsayıları incelenerek, verilerin normal bir dağılım gösterdiği belirlenmiştir.

2.1.3. Verilerin Toplanması

Çalışmada kullanılan ölçekler katılımcılara araştırmacı tarafından içeriği ve önem arz eden noktalar vurgulanarak gerekli açıklamalar yapıldıktan sonra **2019-2020 Güz eğitim öğretim dönemi içerisinde** elden dağıtılmış ve elden toplanmıştır.

2.1.4.Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan verilerin analizi için SPSS 21.0 programından yararlanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde betimsel istatistikler olan aritmetik ortalama, frekans, standart sapma ve yüzde değerlerine bakılmıştır. Bu çalışma için parametrik analizlerin yapılıp yapılmayacağını belirlemek için öncelikle her iki ölçek verilerinin normal dağılım gösterip göstermediğine bakılmıştır. Ölçeklerden alınan toplam puanlar kişilerin farkındalık ve tanınırlık düzeylerini belirlemektedir.

2.1.5.Güvenirlilik Analizi

Güvenirlilik; toplanan verilerin ne ölçüde tesadüfi hatadan(veya örnekleme hatasından) arındığını gösterir. Bunun için ölçeğin farklı zaman veya gruplarda aynı sonuçları ne ölçüde verdiği önemlidir. Böylece ölçeğin birden fazla uygulaması ile sonuçların hangi ölçüde tutarlı olduğu saptanır. İç tutarlılık güvenirliliği birden çok ifadenin, toplam değeri oluşturacak biçimde toplandığı ölçeklerin güvenirliliğinde kullanılır. Bu ölçek tipinde her ifade kavramın bir bölümünü ölçer. Alfa katsayısı(Cronbach α), ölçek ifadelerinin farklı yollardan bölünmesi sonucu oluşur. Bu katsayı 0–1 arasında değişir ve 0,80 ve üstündeki değerler tatmin edici iç tutarlılık güvenirliliğidir.

Tablo 2.1.Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Ölçekleri İçin Bu Çalışmada Elde Edilen Cronbach α İç Tutarlılık Değerleri

	Cronbach α	Ölçek Madde Sayısı
Kış Sporları Farkındalık Ölçeği	0,926	35
Faktör 1. Bilişsel Boyut	0,874	13
Faktör 2. Duyuşsal Boyut	0,938	13
Faktör 3. Psikomotor Boyut	0,839	9
Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Merkezine İlişkin Tanınırlık Ölçeği	0,933	23
Faktör 1. Marka Algısı	0,796	5
Faktör 2. Marka Sadakat Algısı	0,879	5
Faktör 3. Kültür Algısı	0,797	5
Faktör 4. Uluslararası Tanınırlık Algısı	0,828	8

Bu araştırmada kullanılan ölçeklere ve alt boyutlarına ait Cronbach α iç tutarlılık değerleri Tablo 2.1’de verilmiştir. 35 maddeden oluşan kış sporları farkındalık ölçeğinin Cronbach α iç tutarlılık değeri 0,926 olarak belirlenmiştir. 23 maddeden oluşan Ardahan Yalnızçam Kış Turizm Merkezine İlişkin Tanınırlık ölçeğinin Cronbach α iç tutarlılık değeri ise 0,933 olarak belirlenmiştir. Buna göre elde edilen değerler ölçeklerin güvenilirliğinin tatmin edici düzeyde olduğunu göstermektedir.

Tablo 2.2. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık ölçeklerinin normal dağılım analizi sonucunda elde edilen basıklık ve çarpıklık değerleri

	Skewness (Çarpıklık)	Kurtosis (Basıklık)
Kış Sporları Farkındalık Ölçeği	-0,115	0,312
Faktör 1. Bilişsel Boyut	0,486	0,281
Faktör 2. Duyuşsal Boyut	-0,779	-0,238
Faktör 3. Psikomotor Boyut	0,307	-0,291
Ardahan Yalnızçam Kış Sporları Merkezine İlişkin Tanınırlık Ölçeği	-0,146	-0,235
Faktör 1. Marka Algısı	-0,086	-0,421
Faktör 2. Marka Sadakat Algısı	-0,174	-0,782
Faktör 3. Kültür Algısı	-0,440	-0,525
Faktör 4. Uluslararası Tanınırlık Algısı	-0,156	-0,163

Yapılan normal dağılım analizi sonuçları Tablo 2.2’de verilmiştir. Kış sporları farkındalık ve Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeği için elde edilen (kurtosis) ve çarpıklık (skewness) değerleri genel olarak -2 ile +2 arasında görölmektedir. Buna göre araştırma verilerinin normal dağılım gösterdiğini söyleyebiliriz. (George, D., & Mallery, M. 2010). Bu sonuçlara göre araştırma verilerinin katılımcıların demografik özelliklerine göre fark gösterip göstermediğini belirlemek için parametrik analizlerin yapılması uygun görölmüştür. İki grup arasındaki değerlendirmeler için T testi, ikiden fazla grup arasındaki değerlendirmelerde Tek Yönlü Anova testi uygulanmıştır.

2.2. BULGULAR

Tablo 2.3. Katılımcılara Ait Demografik Özelliklere İlişkin Frekans Tablosu

		n	%
Öğrenim Gördüğü Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	86	13,7
	Spor Yöneticiliği	135	21,5
	Turizm	24	3,8
	Tarih	127	20,2
	Coğrafya	81	12,9
	Edebiyat	119	18,9
	Güzel Sanatlar	57	9,1
Cinsiyet	Kadın	295	46,9
	Erkek	334	53,1
Öğrenim Gördüğü Sınıf	1. Sınıf	185	29,4
	2. Sınıf	162	25,8
	3. Sınıf	156	24,8
	4. Sınıf	126	20,0
Spor Yapıyor mu?	Evet	359	57,1
	Hayır	270	42,9
Ne Sıklıkla Spor Yapıyor?	Boş	270	42,9
	Haftada bir	111	17,6
	Haftada iki	73	11,6
	Haftada üç	71	11,3
	Haftada dört	96	15,3
	Haftada beş ve üzeri	8	1,3
TV’de Spor Programı Seyreder mi?	Evet	414	65,8
	Hayır	215	34,2
Kış Sporları Yapıyor mu?	Evet	200	31,8
	Hayır	429	68,2
Kayak Yapmayı Biliyor mu?	Evet	168	26,7
	Hayır	342	54,4
	Biraz biliyorum	119	18,9
Ardahan Yalnızçam Kayak Merkezi Hakkında Bilgisi Var mı?	Evet	322	51,2
	Hayır	307	48,8
Ardahan Yalnızçam Kayak Merkezi Hakkındaki Bilgiye Nereden Ulaştı?	Boş	307	48,8
	İnternet reklamları	15	2,4
	Arkadaş tavsiyesi	198	31,5
	Seyahat acentelerinin yönlendirmesi	20	3,2
	Diğer	89	14,1

Tablo 2.3. (Devamı)

Kayak Turizmi Denince Akla Gelen İlk Kayak Merkezi Hangisi?	Palandöken	129	20,5
	Uludağ	332	52,8
	Erciyes	16	2,5
	Kartalkaya	4	0,6
	Sarıkamış	72	11,4
	Ardahan Yalnızçam	65	10,3
	Diğer	11	1,7
Boş Zamanlarında Ne Yapmayı Tercih Eder?	Kitap okurum	284	45,2
	Sinemaya giderim	44	7,0
	Tarihi yerleri gezerim	50	7,9
	Eğlence mekânlarına giderim	251	39,9
Ne Sıklıkla Kitap Okur?	Haftada bir	277	44,0
	İki haftada bir	110	17,5
	Nadiren kitap okurum	178	28,3
	Hiç okumam	64	10,2
Günlük Hayatta Kendini Nasıl Tanımlar	Sessiz sakın	257	40,9
	Sosyaldışa dönük	121	19,2
	Hiperaktif (hareketli)	162	25,8
	Sinirli ve çabuk parlayan	89	14,1

Örneklem grubunun demografik bilgilerinin verildiği Tablo 2.3. te göre araştırmaya katılanların %35,2'si Beden Eğitimi ve Spor ile ilgili bir bölümde öğrenim görmektedir. Bunun dışında %20,2'si Tarih bölümü, %18,9'u Edebiyat bölümü, %12,9'u Coğrafya bölümünde öğrenim görmektedir. Katılımcıların %46,9'u kadın, %53,1'i erkeklerden oluşmaktadır. Öğrenim gördükleri sınıflara bakıldığında yaklaşık dengeli bir dağılım görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin %57,1'i spor yapıyorum demiş iken %42,9'u spor yapmadığını belirtmiştir. Haftada bir spor yapanların oranı %17,6, haftada iki kez spor yapanların oranı %11,6, haftada üç kez spor yapanların oranı %11,3, haftada dört kez spor yapanların oranı %15,3 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin %65,8'i televizyonda bir spor programı seyrettiğini belirtmiştir. Kış sporları yapıyorum diyenlerin oranı %31,8 olarak belirlenmiştir. Kayak yapmayı bilen öğrencilerin oranı %26,7 ve biraz biliyorum diyenlerin oranı %18,9'dur. Ardahan Yalnızçam Kayak Merkezi hakkında bilgisi olanların oranı %51,2 olarak görülmüştür. Bu konuda bilgisi olanların nereden öğrendiğine bakıldığında %31,5'inin arkadaş tavsiyesi ile öğrendiğini görmekteyiz. Bu soruda internet reklamları yoluyla

öğrenenlerin oranı %2,4'te kalmıştır. Kayak turizmi denince akla gelen ilk kayak merkezi sorusuna öğrencilerin %52,8'lik çoğunluğu Uludağ'dır. Bunun dışında %20,5'i Palandöken, %11,4'ü Sarıkamış, %10,3'ü Ardahan Yalnızçam Kayak Merkezi'ni belirtmiştir. Boş zamanlarınızda ne yapmayı tercih edersiniz sorusuna öğrencilerin %45,2'si kitap okurum, %39,9'u ise eğlence mekânlarına giderim demiştir. Kitap okuma sıklığına bakıldığında öğrencilerin %44,0'ü haftada bir, %17,5'i iki haftada bir, %28,3'ü nadiren okuduğunu belirtmiştir. Katılımcı öğrencilerin %40,9'u kendini sessiz sakin %19,2'si sosyal ve dışa dönük %25,8'i hareketli ve %14,1'i sınırlı olarak tanımlamıştır.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları farkındalık ölçeğine verdikleri cevapların madde ortalama ve standart sapma değerleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 2.4. Katılımcıların Kış Sporları Farkındalık Ölçeğinden Elde Ettiği Puanlara İlişkin Betimsel İstatistik Değerleri

	n	$\bar{x}$	Ss
Bilişsel Boyut	629	2,58	1,30
Duyuşsal Boyut	629	3,79	1,33
Psikomotor Boyut	629	2,74	1,48

Tablo 2.4'de bilişsel boyutta yer alan maddelerden elde edilen bulgular incelendiğinde “Yaşadığım çevre coğrafi yönden kış sporları için uygundur.” maddesinde $x=3,39\pm 1,58$ ortalama ile en yüksek değer, “Ailem tarafından bana kış sporları hakkında bilgi verilir.” maddesinde ise $x=1,84\pm 1,24$ ortalama ile en düşük değer elde edilmiştir.

Duyuşsal boyuttaki maddelerden elde edilen ortalamalara bakıldığında “Kış sporları ile ilgili yurt dışındaki imkânların ülkemizde de olmasını isterim.” maddesinde $x=3,96\pm 1,32$ ortalama ve “Kış sporları ile ilgili eğitim merkezlerinin açılması gerektiğini düşünüyorum.” maddesinde $x=3,95\pm 1,28$ ortalama ile en yüksek değerler elde edilmiştir.

Psikomotor boyuttaki maddelerden elde edilen ortalamalara bakıldığında ise “Kış sporlarında kullanılan malzemeleri pahalı olduğu için alamıyorum.” maddesinde $x=3,09\pm 1,55$ ortalama ile en yüksek değer elde edilmiştir.

Tablo 2.5.Kış Sporları Farkındalık Ölçeğinin Alt Boyutlarına Ait Ortalama ve Betimsel İstatistik Değerleri

	n	$\bar{x}$	Ss	Farkındalık Düzeyi
Bilişsel Boyut	629	2,58	0,83	Az düzeyde
Duyuşsal Boyut	629	3,79	1,01	Oldukça farkında
Psikomotor Boyut	629	2,74	0,98	Orta derecede
Genel Farkındalık Düzeyi	629	3,04	0,73	Orta derecede

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları farkındalık düzeylerine alt boyutlar ve genel ortalamaya göre bakıldığında bilişsel farkındalık düzeyi $x=2,58\pm0,83$ (az düzeyde), duyuşsal farkındalık düzeyi $x=3,79\pm1,01$ (oldukça farkında), psikomotor farkındalık düzeyi $x=2,74\pm0,98$ (orta derecede) ve genel farkındalık düzeyi $x=3,04\pm0,73$ (orta derecede) olarak belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin Ardahan Yalnızçam Kış Turizm Merkezi tanınırlık ölçeğine verdikleri cevapların madde ortalama ve standart sapma değerleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 2.6. Ardahan Yalnızçam Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Ölçeğinin Alt Boyutlarına Ait Ortalama ve Standart Sapmalar

	n	$\bar{x}$	Ss	Tanınilık Düzeyi
Marka Algısı	629	3,13	0,99	Orta derecede
Marka Sadakat Algısı	629	3,08	1,13	Orta derecede
Kültür Algısı	629	3,46	1,00	Oldukça tanınıyor
Uluslararası Tanınırlık Algısı	629	3,08	0,90	Orta derecede
Genel Tanınırlık Algısı	629	3,19	0,86	Orta derecede

Tablo 2.6'da araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin Ardahan Yalnızçam Kış Turizm Merkezi tanınırlık düzeylerine ait alt boyutlar ve genel ortalamaya göre bakıldığında Marka Algısı düzeyi $x=3,13\pm0,99$ (orta derecede), Marka Sadakat Algısı düzeyi $x=3,08\pm1,13$ (orta derecede), Kültür Algısı $x=3,46\pm1,00$ (oldukça tanınıyor), Uluslararası Tanınırlık Algısı düzeyi $x=3,08\pm0,90$ (orta derecede) ve genel tanınırlık algısı düzeyi $x=3,19\pm0,86$ (orta derecede) olarak belirlenmiştir.

Tablo 2.7. Katılımcıların Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizmi Merkezi Tanınırlık Algısının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

		Cinsiyet	n	$\bar{X}$	Ss	t	P
Genel Farkındalık Düzeyi	Bilişsel Boyut	Kadın	295	2,56	0,77	-0,535	0,593
		Erkek	334	2,60	0,87		
	Duyuşsal Boyut	Kadın	295	3,88	0,96	2,117	0,035 *
		Erkek	334	3,71	1,05		
	Psikomotor Boyut	Kadın	295	2,69	0,92	-1,153	0,249
		Erkek	334	2,78	1,04		
Toplam	Kadın	295	3,05	0,66	0,265	0,791	
	Erkek	334	3,03	0,79			
Genel Tanınırlık Algısı	Marka Algısı	Kadın	295	3,15	0,99	0,477	0,633
		Erkek	334	3,11	0,99		
	Marka Sadakat Algısı	Kadın	295	3,16	1,12	1,584	0,114
		Erkek	334	3,02	1,13		
	Kültür Algısı	Kadın	295	3,54	1,00	2,038	0,042 *
		Erkek	334	3,38	0,99		
	Uluslararası Tanınırlık Algısı	Kadın	295	3,17	0,86	2,255	0,024 *
		Erkek	334	3,01	0,93		
	Toplam	Kadın	295	3,25	0,83	1,841	0,066
		Erkek	334	3,13	0,88		

* P<0,05 düzeyinde ciddi anlamda fark ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını cinsiyet değişkenine göre değerlendirdiğimiz T testi analiz sonuçları Tablo 2.7’de verilmiştir. T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları algı ölçeğinde duyuşsal boyut için kadınların farkındalık düzeylerinin($x=3,88\pm 0,96$) erkeklerin farkındalık düzeylerine göre($x=3,71\pm 1,05$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Polat’ın 2019 yılında yaptığı çalışmada kış sporları farkındalık düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılıklarını gösteren bulgular bizim çalışmamızdakine benzer şekilde erkekler lehine anlamlı bir farklılık ifade etmektedir.

Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinde kültür algısı boyutu için kadınların algı düzeylerinin($x=3,54\pm 1,00$) erkeklerin algı düzeylerine göre($x=3,38\pm 0,99$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Aynı şekilde uluslararası tanınırlık algısı boyutun için de kadınların algı düzeylerinin($x=3,17\pm 0,86$) erkeklerin algı düzeylerine göre($x=3,01\pm 0,93$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Tablo 2.8.Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizmi Merkezi Tanınırlık Algısının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değişkenine Göre Değerlendirildiği Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları

		Sınıf	n	$\bar{x}$	Ss	F	P	FARK
Genel Farkındalık Düzeyi	Bilişsel Boyut	1. Sınıf	185	2,39	0,81	5,681	0,001 *	1 < 3 1 < 4
		2. Sınıf	162	2,58	0,83			
		3. Sınıf	156	2,70	0,76			
		4. Sınıf	126	2,71	0,87			
	Duyuşsal Boyut	1. Sınıf	185	3,75	1,05	2,181	0,089	
		2. Sınıf	162	3,75	1,02			
		3. Sınıf	156	3,97	0,95			
		4. Sınıf	126	3,69	1,01			
	Psikomotor Boyut	1. Sınıf	185	2,56	1,02	3,123	0,025 *	1 < 3
		2. Sınıf	162	2,77	1,01			
		3. Sınıf	156	2,87	0,92			
		4. Sınıf	126	2,81	0,95			
	Toplam	1. Sınıf	185	2,90	0,73	2,226	0,006 *	1 < 3
		2. Sınıf	162	3,04	0,74			
		3. Sınıf	156	3,18	0,68			
		4. Sınıf	126	3,07	0,74			

Tablo 2.8. (Devamı)

Genel Tanınırlık Algısı	Marka Algısı	1. Sınıf	185	3,16	1,02	0,739	0,529
		2. Sınıf	162	3,13	0,98		
		3. Sınıf	156	3,18	0,97		
		4. Sınıf	126	3,02	1,00		
	Marka Sadakat Algısı	1. Sınıf	185	3,14	1,14	1,343	0,259
		2. Sınıf	162	3,16	1,11		
		3. Sınıf	156	3,07	1,13		
		4. Sınıf	126	2,92	1,13		
	Kültür Algısı	1. Sınıf	185	3,42	1,01	1,480	0,219
		2. Sınıf	162	3,38	1,03		
		3. Sınıf	156	3,60	0,92		
		4. Sınıf	126	3,42	1,03		
	Uluslararası Tanınırlık Algısı	1. Sınıf	185	3,05	0,89	0,504	0,680
		2. Sınıf	162	3,10	0,91		
		3. Sınıf	156	3,14	0,93		
		4. Sınıf	126	3,03	0,86		
	Toplam	1. Sınıf	185	3,19	0,87	0,740	0,528
		2. Sınıf	162	3,19	0,87		
		3. Sınıf	156	3,25	0,86		
		4. Sınıf	126	3,10	0,83		

** P<0,05 düzeyinde anlamlı fark ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını öğrenim gördüğü sınıf değişkenine göre değerlendirdiğimiz Tek Yönlü Anova testi analiz sonuçları Tablo 2.8’de verilmiştir. Tek Yönlü Anova Testi analiz sonuçlarına göre kış sporları algı düzeyinin genel ortalamalarında 3. Sınıf öğrencilerinin farkındalık düzeylerinin($x=3,18\pm 0,68$) 1. Sınıf öğrencilerine göre($x=2,90\pm 0,73$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu ölçeğin bilişsel boyutunda 3. Sınıf öğrencilerinin farkındalık düzeyleri($x=2,70\pm 0,76$) ile 4. Sınıf öğrencilerin farkındalık düzeylerinin($x=2,71\pm 0,87$) 1. Sınıf öğrencilerine göre($x=2,39\pm 0,81$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Psikomotor boyutta ise yine 3. Sınıf öğrencilerinin farkındalık düzeylerinin ($x=2,87\pm 0,92$) 1. Sınıf

öğrencilerine göre($x=2,56\pm 1,02$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Tablo 2.9.Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının Spor Yapıyor mu Değişkenine Göre Değerlendirildiği T testi Sonuçları

	Spor Yapıyor mu?	n	$\bar{x}$	Ss	t	p	
Genel Farkındalık Düzeyi	Bilişsel Boyut	Evet	359	2,72	0,83	5,044	0,000 *
		Hayır	270	2,39	0,78		
	Duyuşsal Boyut	Evet	359	3,92	0,93	3,677	0,000 *
		Hayır	270	3,62	1,09		
	Psikomotor Boyut	Evet	359	2,93	0,97	5,647	0,000 *
		Hayır	270	2,49	0,94		
Toplam	Evet	359	3,19	0,70	6,204	0,000 *	
	Hayır	270	2,84	0,72			
Genel Tanınırlık Algısı	Marka Algısı	Evet	359	3,24	0,99	3,141	0,002 *
		Hayır	270	2,99	0,98		
	Marka Sadakat Algısı	Evet	359	3,19	1,11	2,756	0,006 *
		Hayır	270	2,94	1,14		
	Kültür Algısı	Evet	359	3,57	0,97	3,185	0,002 *
		Hayır	270	3,31	1,02		
	Uluslararası Tanınırlık Algısı	Evet	359	3,15	0,89	2,369	0,018 *
		Hayır	270	2,98	0,91		
	Toplam	Evet	359	3,29	0,83	3,367	0,001 *
		Hayır	270	3,06	0,87		

** P<0,05 düzeyinde anlamlı fark ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını spor yapıyor mu değişkenine göre değerlendirdiğimiz T testi analiz sonuçları Tablo 2.9'da verilmiştir. T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında ve kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında spor yapan üniversite öğrencilerinin farkındalık ve algı düzeylerinin spor yapmayan öğrencilere göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir($p<0,05$).

Tablo 2.10.Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının TV’de Spor Programı Seyrediyor mu Değişkenine Göre Değerlendirildiği T Testi Sonuçları

	TV’de Spor Programı Seyrediyor mu?	n	$\bar{x}$	Ss	t	p	
Genel Farkındalık Düzeyi	Bilişsel Boyut	Evet	414	2,68	0,83	4,407	0,000 *
		Hayır	215	2,38	0,78		
	Duyuşsal Boyut	Evet	414	3,88	0,98	3,154	0,002 *
		Hayır	215	3,62	1,05		
	Psikomotor Boyut	Evet	414	2,82	0,97	2,749	0,006 *
		Hayır	215	2,59	1,00		
Toplam	Evet	414	3,13	0,72	4,385	0,000 *	
	Hayır	215	2,86	0,73			
Genel Tanınırlık Algısı	Marka Algısı	Evet	414	3,15	0,95	0,634	0,526
		Hayır	215	3,09	1,06		
	Marka Sadakat Algısı	Evet	414	3,12	1,12	1,042	0,298
		Hayır	215	3,02	1,14		
	Kültür Algısı	Evet	414	3,53	0,94	2,699	0,007 *
		Hayır	215	3,31	1,09		
	Uluslararası Tanınırlık Algısı	Evet	414	3,09	0,88	0,454	0,650
		Hayır	215	3,06	0,94		
	Toplam	Evet	414	3,22	0,82	1,427	0,154
		Hayır	215	3,12	0,93		

** P<0,05 düzeyinde anlamlı fark ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını TV’de spor programı seyrediyor mu değişkenine göre değerlendirdiğimiz T testi analiz sonuçları Tablo 2.10’da verilmiştir. T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinin genel ortalamalarında televizyonda spor programı seyreden öğrencilerin farkındalık düzeylerinin($x=3,13\pm 0,72$) spor programı seyretmeyen öğrencilere göre($x=2,86\pm 0,73$) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür. Bilişsel boyuttaki farkındalık düzeylerinde spor programı seyredenlerin($x=2,68\pm 0,83$) spor programı seyretmeyenlere göre($x=2,38\pm 0,78$), duyuşsal boyuttaki farkındalık düzeylerinde spor programı seyredenlerin($x=3,88\pm 0,98$) spor programı seyretmeyenlere göre($x=3,62\pm 1,05$) ve Psikomotor boyuttaki farkındalık düzeylerinde spor programı seyredenlerin($x=2,82\pm 0,97$) spor programı seyretmeyenlere göre($x=2,59\pm 1,00$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir($p<0,05$).

Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinde kültür algısı boyutu için televizyonda spor programı seyreden öğrencilerin algı düzeylerinin($x=3,53\pm 0,94$) spor programı seyretmeyen öğrencilere göre($x=3,31\pm 1,09$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Tablo 2.11. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının Kış Sporları Yapıyor mu Değişkenine Göre Değerlendirildiği T Testi Sonuçları

		Kış Sporları Yapıyor mu?	n	$\bar{x}$	Ss	t	p
Genel Farkındalık Düzeyi	Bilişsel Boyut	Evet	200	2,97	0,84	8,415	0,000 *
		Hayır	429	2,40	0,76		
	Duyuşsal Boyut	Evet	200	4,01	0,91	3,748	0,000 *
		Hayır	429	3,69	1,04		
Psikomotor Boyut	Evet	200	3,25	0,89	9,375	0,000 *	
	Hayır	429	2,51	0,94			
Toplam	Evet	200	3,41	0,70	9,230	0,000 *	
	Hayır	429	2,87	0,68			
Genel Tanınırlık Algısı	Marka Algısı	Evet	200	3,24	0,97	1,976	0,049 *
		Hayır	429	3,08	1,00		
	Marka Sadakat Algısı	Evet	200	3,34	1,07	3,953	0,000 *
		Hayır	429	2,96	1,13		
	Kültür Algısı	Evet	200	3,68	0,92	3,898	0,000 *
		Hayır	429	3,35	1,02		
	Uluslararası Tanınırlık Algısı	Evet	200	3,25	0,88	3,277	0,001 *
		Hayır	429	3,00	0,90		
	Toplam	Evet	200	3,38	0,81	3,868	0,000 *
		Hayır	429	3,10	0,87		

** P<0,05 düzeyinde anlamlı fark ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını kış sporları yapıyor mu değişkenine göre değerlendirdiğimiz T testi analiz sonuçları Tablo 2.11 'de verilmiştir. T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında ve kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında kış sporları yapmakta olan üniversite öğrencilerinin farkındalık ve algı düzeylerinin kış sporları yapmayan öğrencilere göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir($p<0,05$).

Tablo 2.12.Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizmi Merkezi Tanınırlık Algısının Kayak Yapmayı Biliyor mu Değişkenine Göre Değerlendirildiği Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları

	Kayak Yapmayı Biliyor mu?	n	$\bar{x}$	Ss	F	P	FARK
Bilişsel Boyut	(1)Evet	168	2,99	0,86	38,839	0,000 *	1 > 2
	(2)Hayır	342	2,35	0,77			1 > 3
	(3)Biraz biliyorum	119	2,67	0,69			2 < 3
Duyuşsal Boyut	(1)Evet	168	3,96	0,92	6,396	0,002 *	1 > 2
	(2)Hayır	342	3,66	1,06			3 > 2
	(3)Biraz biliyorum	119	3,93	0,95			
Psikomotor Boyut	(1)Evet	168	3,22	0,93	44,998	0,000 *	1 > 2
	(2)Hayır	342	2,43	0,96			1 > 3
	(3)Biraz biliyorum	119	2,94	0,78			2 < 3
Toplam	(1)Evet	168	3,39	0,73	42,879	0,000 *	1 > 2
	(2)Hayır	342	2,82	0,68			1 > 3
	(3)Biraz biliyorum	119	3,18	0,62			2 < 3
Marka Algısı	(1)Evet	168	3,27	0,99	4,964	0,007 *	1 > 2
	(2)Hayır	342	3,02	1,01			
	(3)Biraz biliyorum	119	3,25	0,92			
Marka Sadakat Algısı	(1)Evet	168	3,29	1,11	10,481	0,000 *	1 > 2
	(2)Hayır	342	2,90	1,13			3 > 2
	(3)Biraz biliyorum	119	3,33	1,05			
Kültür Algısı	(1)Evet	168	3,70	0,94	8,195	0,000 *	1 > 2
	(2)Hayır	342	3,32	1,05			
	(3)Biraz biliyorum	119	3,49	0,86			
Uluslararası Tanınırlık Algısı	(1)Evet	168	3,29	0,87	13,461	0,000 *	1 > 2
	(2)Hayır	342	2,91	0,91			3 > 2
	(3)Biraz biliyorum	119	3,27	0,80			
Toplam	(1)Evet	168	3,39	0,82	11,861	0,000 *	1 > 2
	(2)Hayır	342	3,04	0,88			3 > 2
	(3)Biraz biliyorum	119	3,34	0,78			

** P<0,05 düzeyinde anlamlı fark ifade etmektedir

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını kayak yapmayı biliyor mu değişkenine göre değerlendirdiğimiz Tek Yönlü Anova Testi analiz sonuçları Tablo 2.12’de verilmiştir. Tek Yönlü Anova Testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalıklarının genel ortalamalarında kayak yapmayı bilen öğrencilerin düzeylerinin($x=3,39\pm 0,73$) kayak yapmayı bilmeyen($x=2,82\pm 0,68$) ve kayak yapmayı biraz bilen($x=3,18\pm 0,62$) öğrencilere göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu, kayak yapmayı biraz bilenlerin

farkındalık düzeylerinin ise kayak yapmayı bilmeyenlere göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).Kış sporları farkındalık ölçeğinin alt boyutlarında da kayak yapmayı bilen ve biraz bilenlerin farkındalık düzeylerinin kayak yapmayı bilmeyenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinde genel ortalamalara bakıldığında kayak yapmayı bilen($x=3,39\pm 0,82$) ve biraz bilen($x=3,34\pm 0,78$) öğrencilerin algı düzeylerinin kayak yapmayı bilmeyen öğrencilere göre($x=3,04\pm 0,88$) anlamlı şekilde daha yüksek görülmüştür($p<0,05$).Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin alt boyutlarında da kayak yapmayı bilen ve biraz bilenlerin farkındalık düzeylerinin kayak yapmayı bilmeyenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 2.13.Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının Ardahan Yalnızçam Kayak Merkezini Biliyor mu Değişkenine Göre Değerlendirildiği T Testi Sonuçları

	Ardahan Yalnızçam Kayak Merkezini Biliyor mu?	n	$\bar{x}$	Ss	t	p
Bilişsel Boyut	Evet	322	2,87	0,79	9,769	0,000 *
	Hayır	307	2,27	0,75		
Duyuşsal Boyut	Evet	322	4,01	0,89	5,504	0,000 *
	Hayır	307	3,57	1,08		
Psikomotor Boyut	Evet	322	2,96	0,93	5,987	0,000 *
	Hayır	307	2,51	0,99		
Toplam	Evet	322	3,28	0,67	9,068	0,000 *
	Hayır	307	2,78	0,71		
Marka Algısı	Evet	322	3,31	0,96	4,642	0,000 *
	Hayır	307	2,94	1,00		
Marka Sadakat Algısı	Evet	322	3,33	1,07	5,687	0,000 *
	Hayır	307	2,83	1,13		
Kültür Algısı	Evet	322	3,66	0,91	5,396	0,000 *
	Hayır	307	3,24	1,04		
Uluslararası Tanınırlık Algısı	Evet	322	3,28	0,86	5,890	0,000 *
	Hayır	307	2,87	0,89		
Toplam	Evet	322	3,39	0,81	6,372	0,000 *
	Hayır	307	2,97	0,86		

** P<0,05 düzeyinde anlamlı fark ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını Ardahan Yalnızçam Kayak Merkezi'ni biliyor mu değişkenine göre değerlendirdiğimiz T testi analiz sonuçları Tablo 2.13'te verilmiştir. T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında ve kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında Ardahan Yalnızçam Kış Turizm Merkezi hakkında bilgisi olan üniversite öğrencilerinin farkındalık ve algı düzeylerinin Ardahan Yalnızçam Kış Turizm Merkezi hakkında bilgisi olmayan öğrencilere göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$).

Tablo 2.14. Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının Kitap Okuma Sıklığı Değişkenine Göre Değerlendirildiği Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları

	Kitap Okuma Sıklığı	n	$\bar{x}$	Ss	F	P	FARK
Bilişsel Boyut	Haftada bir	277	2,60	0,82	1,575	0,194	
	İki haftada bir	110	2,68	0,86			
	Nadiren kitap okurum	178	2,55	0,76			
	Hiç okumam	64	2,41	0,94			
Duyuşsal Boyut	Haftada bir	277	3,79	1,05	2,776	0,041 *	3 > 4
	İki haftada bir	110	3,88	0,92			
	Nadiren kitap okurum	178	3,87	0,94			
	Hiç okumam	64	3,47	1,12			
Psikomotor Boyut	Haftada bir	277	2,71	0,96	1,467	0,222	
	İki haftada bir	110	2,92	1,05			
	Nadiren kitap okurum	178	2,69	0,93			
	Hiç okumam	64	2,75	1,09			
Toplam	Haftada bir	277	3,03	0,73	2,036	0,108	
	İki haftada bir	110	3,16	0,73			
	Nadiren kitap okurum	178	3,03	0,66			
	Hiç okumam	64	2,88	0,87			
Marka Algısı	Haftada bir	277	3,13	0,96	2,131	0,095	
	İki haftada bir	110	3,31	1,10			
	Nadiren kitap okurum	178	3,10	0,97			
	Hiç okumam	64	2,93	0,98			
Marka Sadakat Algısı	Haftada bir	277	3,16	1,12	2,956	0,032 *	1 > 4
	İki haftada bir	110	3,15	1,12			
	Nadiren kitap okurum	178	3,06	1,12			
	Hiç okumam	64	2,71	1,16			

Tablo 2.14. (Devamı)

Kültür Algısı	Haftada bir	277	3,45	1,01	3,103	0,026 *	2 > 4
	İki haftada bir	110	3,62	0,98			
	Nadiren kitap okurum	178	3,47	0,95			
	Hiç okumam	64	3,14	1,06			
Uluslararası Tanınırlık Algısı	Haftada bir	277	3,08	0,88	3,979	0,008 *	1 > 4 2 > 4
	İki haftada bir	110	3,24	0,95			
	Nadiren kitap okurum	178	3,09	0,86			
	Hiç okumam	64	2,76	0,92			
Toplam	Haftada bir	277	3,21	0,84	3,751	0,011 *	1 > 4 2 > 4
	İki haftada bir	110	3,33	0,89			
	Nadiren kitap okurum	178	3,18	0,84			
	Hiç okumam	64	2,88	0,88			

** P<0,05 düzeyinde anlamlı fark ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını kitap okuma sıklığı değişkenine göre değerlendirdiğimiz Tek Yönlü Anova testi analiz sonuçları Tablo 2.14'te verilmiştir. T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinde duyuşsal boyut için nadiren kitap okuyan öğrencilerin farkındalık düzeylerinin($x=3,87\pm 0,94$) hiç kitap okumayan öğrencilere göre($x=3,47\pm 1,12$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin genel ortalamalarına göre haftada bir kitap okuyan($x=3,21\pm 0,84$) ve iki haftada bir kitap okuyan($x=3,33\pm 0,89$) öğrencilerin algı düzeylerinin hiç kitap okumayan öğrencilere göre($x=2,88\pm 0,88$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$). Bu ölçekte marka sadakat algısı boyutunu değerlendirdiğimizde haftada bir kitap okuyan öğrencilerin($x=3,16\pm 1,12$) algı düzeylerinin hiç kitap okumayan öğrencilere göre($x=2,71\pm 1,16$) daha yüksek olduğu görülmüştür. Kültür algısı boyutunda iki haftada bir kitap okuyan öğrencilerin($x=3,62\pm 0,98$) algı düzeylerinin hiç kitap okumayan öğrencilere göre($x=3,14\pm 1,06$) daha yüksek olduğu görülmüştür. Son olarak uluslararası tanınırlık algısı boyutunda haftada bir kitap okuyan($x=3,08\pm 0,88$) ve iki haftada bir kitap okuyan($x=3,24\pm 0,95$) öğrencilerin algı düzeylerinin hiç kitap okumayan öğrencilere göre($x=2,76\pm 0,92$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Tablo 2.15.Kış Sporları Farkındalık ve Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algısının Kendini Nasıl Tanımlıyor Değişkenine Göre Değerlendirildiği Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları

	Kendini Nasıl Tanımlıyor?	n	$\bar{x}$	Ss	F	P	FARK
Bilişsel Boyut	Sessiz sakın	257	2,45	0,80	4,801	0,003 *	1 < 2
	Sosyal, dışa dönük	121	2,79	0,82			
	Hiperaktif (hareketli)	162	2,64	0,86			
	Sinirli ve çabuk parlayan	89	2,57	0,80			
Duyuşsal Boyut	Sessiz sakın	257	3,65	1,04	6,183	0,000 *	2 > 1 2 > 3
	Sosyal, dışa dönük	121	4,13	0,89			
	Hiperaktif (hareketli)	162	3,78	1,02			
	Sinirli ve çabuk parlayan	89	3,78	0,96			
Psikomotor Boyut	Sessiz sakın	257	2,62	0,94	2,241	0,082	
	Sosyal, dışa dönük	121	2,85	1,00			
	Hiperaktif (hareketli)	162	2,79	0,97			
	Sinirli ve çabuk parlayan	89	2,84	1,08			
Toplam	Sessiz sakın	257	2,91	0,72	6,497	0,000 *	1 < 2
	Sosyal, dışa dönük	121	3,26	0,70			
	Hiperaktif (hareketli)	162	3,07	0,76			
	Sinirli ve çabuk parlayan	89	3,06	0,67			
Marka Algısı	Sessiz sakın	257	3,01	1,04	1,972	0,117	
	Sosyal, dışa dönük	121	3,21	0,94			
	Hiperaktif (hareketli)	162	3,20	0,92			
	Sinirli ve çabuk parlayan	89	3,23	1,03			
Marka Sadakat Algısı	Sessiz sakın	257	2,97	1,13	1,509	0,211	
	Sosyal, dışa dönük	121	3,18	1,14			
	Hiperaktif (hareketli)	162	3,13	1,05			
	Sinirli ve çabuk parlayan	89	3,19	1,22			
Kültür Algısı	Sessiz sakın	257	3,36	1,05	2,807	0,039 *	1 < 2
	Sosyal, dışa dönük	121	3,68	0,87			
	Hiperaktif (hareketli)	162	3,45	1,00			
	Sinirli ve çabuk parlayan	89	3,43	0,97			
Uluslararası Tanınırlık Algısı	Sessiz sakın	257	2,97	0,92	2,317	0,075	
	Sosyal, dışa dönük	121	3,15	0,86			
	Hiperaktif (hareketli)	162	3,16	0,87			
	Sinirli ve çabuk parlayan	89	3,17	0,92			
Toplam	Sessiz sakın	257	3,08	0,90	2,466	0,061	
	Sosyal, dışa dönük	121	3,31	0,78			
	Hiperaktif (hareketli)	162	3,23	0,82			
	Sinirli ve çabuk parlayan	89	3,25	0,90			

** P<0,05 düzeyinde anlamlı fark ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını kendini nasıl tanımlıyor değişkenine göre değerlendirdiğimiz Tek Yönlü Anova testi analiz sonuçları Tablo 2.15’de verilmiştir. T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinin genel ortalamalarında kendini sosyal, dışa dönük olarak tanımlayan öğrencilerin($x=3,26\pm 0,70$) farkındalık düzeylerinin sessiz sakin olan öğrencilere göre($x=2,91\pm 0,72$) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$). Bu ölçeğin bilişsel boyutunda da kendini sosyal, dışa dönük olarak tanımlayan öğrencilerin($x=2,79\pm 0,82$) farkındalık düzeylerinin sessiz sakin olan öğrencilere göre($x=2,45\pm 0,80$) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür. Duyuşsal boyutta ise kendini sosyal, dışa dönük olarak tanımlayan öğrencilerin farkındalık düzeylerinin($x=4,13\pm 0,89$) kendilerini sessiz sakin olarak tanımlayan öğrencilere($x=3,65\pm 1,04$) ve kendini hareketli olarak tanımlayan öğrencilere($x=3,78\pm 1,02$) göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür ($p<0,05$).

Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin kültür algısı boyutunda kendini sosyal, dışa dönük olarak tanımlayan öğrencilerin algı düzeylerinin($x=3,68\pm 0,87$) kendilerini sessiz sakin olarak tanımlayan öğrencilere göre($x=3,36\pm 1,05$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Analiz sonucunda basıklık (kurtosis) ve çarpıklık (skewness) değerleri hesaplanmış sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 2.16. Üniversite Öğrencilerinin Kış Sporları Farkındalıkları ile Kış Turizm Merkezi Tanınırlık Algıları Arasındaki İlişkiyi Gösteren Korelasyon Analizi

		Marka Algısı	Marka Sadakat Algısı	Kültür Algısı	Uluslararası Tanınırlık Algısı	Toplam Genel Tanınırlık Düzeyi
Bilişsel Boyut	PearsonCorrelation	,260**	,295**	,339**	,336**	,358**
	Sig.(2-tailed)	,000	,000	,000	,000	,000
	N	629	629	629	629	629
Duyuşsal Boyut	PearsonCorrelation	,340**	,331**	,582**	,397**	,480**
	Sig.(2-tailed)	,000	,000	,000	,000	,000
	N	629	629	629	629	629
Psikomotor Boyut	PearsonCorrelation	,333**	,356**	,351**	,402**	,420**
	Sig.(2-tailed)	,000	,000	,000	,000	,000
	N	629	629	629	629	629
Toplam Genel Farkındalık Düzeyi	PearsonCorrelation	,404**	,424**	,554**	,490**	,546**
	Sig.(2-tailed)	,000	,000	,000	,000	,000
	N	629	629	629	629	629

** Korelasyon çift yönlü 0,01 düzeyinde anlamlıdır.

Araştırmaya katılan gençlerin kış sporları farkındalık düzeyleri ile kış turizm merkezi tanınırlık algıları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan korelasyon analizlerinde Pearson korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Tablo 2.16’da görüldüğü gibi üniversite öğrencilerinin kış sporları farkındalıklarının bilişsel boyuttaki düzeyi ile kış turizm merkezi tanınırlık ölçeği marka algısı arasında ($r=0,260$ $p=0,000$), marka sadakat algısı arasında ($r=0,295$ $p=0,000$), kültür algısı arasında ($r=0,339$ $p=0,000$), uluslararası tanınırlık algısı arasında ($r=0,336$ $p=0,000$) ve genel tanınırlık düzeyi arasında ($r=0,358$ $p=0,000$) **pozitif yönde zayıf düzeyde bir ilişki** bulunduğu görülmüştür. Diğer bir ifade ile üniversite öğrencilerinin kış sporlarıyla ilgili bilişsel farkındalık düzeyleri onların kış turizm merkezi tanınırlık algılarına zayıf düzeyde olumlu bir etki yapmaktadır, diyebiliriz.

Üniversite öğrencilerinin kış sporları farkındalıklarının duyuşsal boyuttaki düzeyi ile kış turizm merkezi tanınırlık ölçeği marka algısı arasında ($r=0,340$ $p=0,000$), marka

sadakat algısı arasında($r=0,331$ $p=0,000$), uluslararası tanınırlık algısı arasında($r=0,397$ $p=0,000$) **pozitif yönde zayıf düzeyde bir ilişki** bulunduğu görülmüştür. Öğrencilerin duyuşsal boyuttaki düzeyleri ile kültür algısı arasında($r=0,582$ $p=0,000$) ve genel tanınırlık algısı arasında($r=0,480$ $p=0,000$) **pozitif yönde orta derecede bir ilişki** bulunduğu görülmüştür.

Üniversite öğrencilerinin kış sporları farkındalıklarının Psikomotor boyuttaki düzeyi ile kış turizm merkezi tanınırlık ölçeği marka algısı arasında($r=0,333$ $p=0,000$), marka sadakat algısı arasında($r=0,356$ $p=0,000$) ve kültür algısı arasında($r=0,351$ $p=0,000$) **pozitif yönde zayıf düzeyde bir ilişki** bulunduğu görülmüştür. Öğrencilerin Psikomotor boyuttaki düzeyleri ile uluslararası tanınırlık algıları arasında($r=0,402$ $p=0,000$) ve genel tanınırlık algıları arasında($r=0,420$ $p=0,000$) **pozitif yönde orta derecede bir ilişki** bulunduğu görülmüştür.

Üniversite öğrencilerinin kış sporlarına ilişkin genel farkındalık düzeyleri ile kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin marka algısı arasında($r=0,404$ $p=0,000$), marka sadakat algısı arasında($r=0,424$ $p=0,000$), kültür algısı arasında($r=0,554$ $p=0,000$), uluslararası tanınırlık algısı arasında($r=0,490$ $p=0,000$) ve genel tanınırlık algısı arasında($r=0,546$ $p=0,000$) **pozitif yönde orta derecede bir ilişki** bulunduğu görülmüştür. Diğer bir ifade ile üniversite öğrencilerinin kış sporları ile ilgili genel farkındalık düzeyleri onların kış turizm merkezi tanınırlık algılarına pozitif yönde orta derecede etki yapmaktadır, diyebiliriz.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Örnekleme grubunun demografik bilgilerde araştırmaya katılanların %35,2'si Beden Eğitimi ve Spor ile ilgili bir bölümde öğrenim görmektedir. Bunun dışında %20,2'si Tarih bölümü, %18,9'u Edebiyat bölümü, %12,9'u Coğrafya bölümünde öğrenim görmektedir. Katılımcıların %46,9'u kadın, %53,1'i erkeklerden oluşmaktadır. Öğrenim gördükleri sınıflara bakıldığında yaklaşık dengeli bir dağılım görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin %57,1'i spor yapıyorum demiş iken %42,9'u spor yapmadığını belirtmiştir. Haftada bir spor yapanların oranı %17,6, haftada iki kez spor yapanların oranı %11,6, haftada üç kez spor yapanların oranı %11,3, haftada dört kez spor yapanların oranı %15,3 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin %65,8'i televizyonda bir spor programı seyrettiğini belirtmiştir. Kış sporları yapıyorum diyenlerin oranı %31,8 olarak belirlenmiştir. Kayak yapmayı bilen öğrencilerin oranı %26,7 ve biraz biliyorum diyenlerin oranı %18,9'dur. Ardahan Yalnızçam kayak merkezi hakkında bilgisi olanların oranı %51,2 olarak görülmüştür. Bu konuda bilgisi olanların nereden öğrendiğine bakıldığında %31,5'inin arkadaş tavsiyesi ile öğrendiğini görmekteyiz. Bu soruda internet reklamları yoluyla öğrenenlerin oranı %2,4'te kalmıştır. Kayak turizmi denince akla gelen ilk kayak merkezi sorusuna öğrencilerin %52,8'lik çoğunluğu Uludağ demiştir. Bunun dışında %20,5'i Palandöken, %11,4'ü Sarıkamış, %10,3'ü Ardahan Yalnızçam kayak merkezini belirtmiştir. Boş zamanlarınızda ne yapmayı tercih edersiniz sorusuna öğrencilerin %45,2'si kitap okurum, %39,9'u ise eğlence mekanlarına giderim demiştir. Kitap okuma sıklığına bakıldığında öğrencilerin %44,0'ü haftada bir, %17,5'i iki haftada bir, %28,3'ü nadiren okuduğunu belirtmiştir. Katılımcı öğrencilerin %40,9'u kendini sessiz sakin olarak, %19,2'si sosyal ve dışa dönük olarak, %25,8'i hareketli olarak ve %14,1'i sınırlı olarak tanımlamıştır.

Bilişsel boyutta yer alan maddelerden elde edilen bulgular incelendiğinde “Yaşadığım çevre coğrafi yönden kış sporları için uygundur” maddesinde $x=3,39\pm 1,58$ ortalama ile en yüksek değer, “Ailem tarafından bana kış sporları hakkında bilgi verilir” maddesinde ise $x=1,84\pm 1,24$ ortalama ile en düşük değer elde edilmiştir. Duyuşsal boyuttaki maddelerden elde edilen ortalamalara bakıldığında “Kış sporları ile ilgili yurt dışındaki imkanların ülkemizde de olmasını isterim” maddesinde $x=3,96\pm 1,32$ ortalama ve “Kış sporları ile ilgili eğitim merkezlerinin açılması gerektiğini düşünüyorum”

maddesinde $x=3,95\pm 1,28$ ortalama ile en yüksek değerler elde edilmiştir. Psikomotor boyuttaki maddelerden elde edilen ortalamalara bakıldığında ise “Kış sporlarında kullanılan malzemeleri pahalı olduğu için alamıyorum” maddesinde $x=3,09\pm 1,55$ ortalama ile en yüksek değer elde edilmiştir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin Ardahan Yalnızçam Kış Turizm Merkezi Tanınırlık ölçeğine verdikleri cevapların madde ortalama ve standart sapma değerlerine göre Marka Algısı boyutundaki maddelerden elde edilen ortalamalar incelendiğinde “Uluslararası projelerde yer almak destinasyonların uluslararası bilinirliği açısından önemlidir” maddesi $x=3,53\pm 1,32$ ortalama ile en yüksek değer olarak belirlenmiştir. Marka Sadakat Algısı boyutunda “En kısa sürede Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezini tekrar ziyaret etmeyi düşünüyorum” maddesi $x=3,34\pm 1,37$ ortalama ile en yüksek değer olarak belirlenmiştir. Kültür Algısı boyutunda “Kış turizminde uluslararası tanınırlık önemlidir” maddesi $x=3,76\pm 1,30$ ortalama ile en yüksek değer olarak belirlenmiştir. Uluslararası Tanınırlık Algısı boyutunda “Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin pist uzunluğunun artırılması çalışmalarının destinasyon tanınırlığında ve markalaşma sürecinde pozitif yönde bir etkisi vardır” maddesi $x=3,37\pm 1,31$ ortalama ile en yüksek değer olarak belirlenmiştir.

Savaş(2016)yapmış olduğu çalışmada Türkiye'nin ideal kayak merkezi ile ilgili bulguları ile tarafımızdan yapılan bu çalışma arasında paralellik olduğu görölmüştür.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını cinsiyet değişkenine göre değerlendirildiğinde T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları algı ölçeğinde duyuşsal boyut için kadınların istatistiksel olarak farkındalık düzeylerinin($x=3,88\pm 0,96$) erkeklerin farkındalık düzeylerine göre($x=3,71\pm 1,05$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görölmüştür($p<0,05$).

Ergöl, Tınaz ve Ertaç(2016) yaptıkları çalışmada Öğrencilerin farkındalığına etki eden faktörleri, değişkenlere göre bütünsel olarak incelerken cinsiyetin farkındalığıolumlu etkilediği sonucuna ulaşmışlardır.

Er, uhadar ve Demirel(2020)yaptıkları araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin kış sporlarına yönelik farkındalık düzeyleri alt boyutlarında erkek katılımcılar lehine anlamlı farklılık olduğu bulmuşlardır. Başka bir çalışmada Ünal(2017), ortaöğretim öğrencileri yaptıkları

çalışma da cinsiyet değişkenine göre kış sporları farkındalık düzeyi ölçeği alt boyutlarında erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılık olduğunu rapor etmiştir. Bir başka çalışmada Eski(2010)ortaöğretim öğrencilerine yapılan çalışmada kış sporlarına yönelik farkındalık düzeyi alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre erkekler lehine anlamlı farklılık gösterdiğini tespit etmiştir. Bu sonuçlardan birçok çalışmada cinsiyet farklılığına göre farkındalık oranının değiştiği ve başka çalışmalardaki erkek öğrencilerin farkındalık düzeylerinin kız öğrencilerden yüksek olduğu görülürken, bizim çalışmamızda bunların aksine kadınların farkındalık düzeylerinin anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür.

Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinde kültür algısı boyutu için kadınların algı düzeylerinin($x=3,54\pm 1,00$) erkeklerin algı düzeylerine göre($x=3,38\pm 0,99$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Aynı şekilde uluslararası tanınırlık algısı boyutun için de kadınların algı düzeylerinin($x=3,17\pm 0,86$) erkeklerin algı düzeylerine göre($x=3,01\pm 0,93$) anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını öğrenim gördüğü sınıf değişkenine göre değerlendirdiğimiz Tek Yönlü Anova testi sonuçlarına göre kış sporları algı düzeyinin genel ortalamalarında 3. Sınıf öğrencilerinin farkındalık düzeylerinin($x=3,18\pm 0,68$) 1. Sınıf öğrencilerine göre($x=2,90\pm 0,73$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu ölçeğin bilişsel boyutunda 3. Sınıf öğrencilerinin farkındalık düzeyleri($x=2,70\pm 0,76$) ile 4. Sınıf öğrencilerin farkındalık düzeylerinin($x=2,71\pm 0,87$) 1. Sınıf öğrencilerine göre($x=2,39\pm 0,81$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür. Psikomotor boyutta ise yine 3. Sınıf öğrencilerinin farkındalık düzeylerinin($x=2,87\pm 0,92$) 1. Sınıf öğrencilerine göre($x=2,56\pm 1,02$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını spor yapıyor mu değişkenine göre değerlendirdiğimiz T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında ve kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında spor yapan üniversite öğrencilerinin farkındalık ve algı düzeylerinin spor

yapmayan öğrencilere göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir($p<0,05$).

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını TV’de spor programı seyrediyor mu değişkenine göre değerlendirdiğimiz T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinin genel ortalamalarında televizyonda spor programı seyreden öğrencilerin farkındalık düzeylerinin($x=3,13\pm0,72$) spor programı seyretmeyen öğrencilere göre($x=2,86\pm0,73$) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür. Bilişsel boyuttaki farkındalık düzeylerinde spor programı seyredenlerin($x=2,68\pm0,83$) spor programı seyretmeyenlere göre($x=2,38\pm0,78$), duyuşsal boyuttaki farkındalık düzeylerinde spor programı seyredenlerin($x=3,88\pm0,98$) spor programı seyretmeyenlere göre($x=3,62\pm1,05$) ve Psikomotor boyuttaki farkındalık düzeylerinde spor programı seyredenlerin($x=2,82\pm0,97$) spor programı seyretmeyenlere göre($x=2,59\pm1,00$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir($p<0,05$).

Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinde kültür algısı boyutu için televizyonda spor programı seyreden öğrencilerin algı düzeylerinin($x=3,53\pm0,94$) spor programı seyretmeyen öğrencilere göre($x=3,31\pm1,09$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını kış sporları yapıyor mu değişkenine göre değerlendirdiğimiz T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında ve kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında kış sporları yapmakta olan üniversite öğrencilerinin farkındalık ve algı düzeylerinin kış sporları yapmayan öğrencilere göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir($p<0,05$).

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını kayak yapmayı biliyor mu değişkenine göre değerlendirdiğimiz Tek yönlü anova testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalıklarının genel ortalamalarında kayak yapmayı bilen öğrencilerin düzeylerinin($x=3,39\pm0,73$) kayak yapmayı bilmeyen($x=2,82\pm0,68$) ve kayak yapmayı biraz bilen($x=3,18\pm0,62$) öğrencilere göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu, kayak

yapmayı biraz bilenlerin farkındalık düzeylerinin ise kayak yapmayı bilmeyenlere göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).Kış sporları farkındalık ölçeğinin alt boyutlarında da kayak yapmayı bilen ve biraz bilenlerin farkındalık düzeylerinin kayak yapmayı bilmeyenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinde genel ortalamalara bakıldığında kayak yapmayı bilen($x=3,39\pm 0,82$) ve biraz bilen($x=3,34\pm 0,78$) öğrencilerin algı düzeylerinin kayak yapmayı bilmeyen öğrencilere göre($x=3,04\pm 0,88$) anlamlı şekilde daha yüksek görülmüştür($p<0,05$).Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin alt boyutlarında da kayak yapmayı bilen ve biraz bilenlerin farkındalık düzeylerinin kayak yapmayı bilmeyenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını Ardahan Yalnızçam kayak merkezini biliyor mu değişkenine göre değerlendirdiğimiz T testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında ve kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin genel ortalamaları ile alt boyutlarında Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezi hakkında bilgisi olan üniversite öğrencilerinin farkındalık ve algı düzeylerinin Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezi hakkında bilgisi olmayan öğrencilere göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir($p<0,05$).Üniversite öğrencilerinin kış sporlarına yönelik farkındalık düzeylerinin çevredeki kış sporları tesisleri hakkında bilgi sahibi olma durumu değişkenine göre farklılıklarını gösteren araştırma bulgularına bakıldığında, ölçeğin bilişsel farkındalık, duyuşsal farkındalık, psikomotor farkındalık alt boyutunda ve tümünde çevredeki kış sporları tesisleri hakkında bilgisi olanların farkındalıklarının çevredeki kış sporları tesisleri hakkında kısmen bilgisi olanlara ve bilgisi olmayanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır(Polat, 2019; Atasoy ve Kurter, 2005).

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını kitap okuma sıklığı değişkenine göre değerlendirdiğimiz Tek Yönlü Anova testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinde duyuşsal boyut için nadiren kitap okuyan öğrencilerin farkındalık

düzeylerinin($x=3,87\pm 0,94$) hiç kitap okumayan öğrencilere göre($x=3,47\pm 1,12$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin genel ortalamalarına göre haftada bir kitap okuyan($x=3,21\pm 0,84$) ve iki haftada bir kitap okuyan($x=3,33\pm 0,89$) öğrencilerin algı düzeylerinin hiç kitap okumayan öğrencilere göre($x=2,88\pm 0,88$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$). Bu ölçekte marka sadakat algısı boyutunu değerlendirdiğimizde haftada bir kitap okuyan öğrencilerin($x=3,16\pm 1,12$) algı düzeylerinin hiç kitap okumayan öğrencilere göre($x=2,71\pm 1,16$) daha yüksek olduğu görülmüştür. Kültür algısı boyutunda iki haftada bir kitap okuyan öğrencilerin($x=3,62\pm 0,98$) algı düzeylerinin hiç kitap okumayan öğrencilere göre($x=3,14\pm 1,06$) daha yüksek olduğu görülmüştür. Son olarak uluslararası tanınırlık algısı boyutunda haftada bir kitap okuyan($x=3,08\pm 0,88$) ve iki haftada bir kitap okuyan($x=3,24\pm 0,95$) öğrencilerin algı düzeylerinin hiç kitap okumayan öğrencilere göre($x=2,76\pm 0,92$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kış sporları algı düzeyi ve kış turizm merkezi tanınırlık algılarını kendini nasıl tanımlıyor değişkenine göre değerlendirdiğimiz Tek Yönlü Anova testi analiz sonuçlarına göre kış sporları farkındalık ölçeğinin genel ortalamalarında kendini sosyal, dışa dönük olarak tanımlayan öğrencilerin($x=3,26\pm 0,70$) farkındalık düzeylerinin sessiz sakin olan öğrencilere göre($x=2,91\pm 0,72$) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$). Bu ölçeğin bilişsel boyutunda da kendini sosyal, dışa dönük olarak tanımlayan öğrencilerin($x=2,79\pm 0,82$) farkındalık düzeylerinin sessiz sakin olan öğrencilere göre($x=2,45\pm 0,80$) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmüştür. Duyuşsal boyutta ise kendini sosyal, dışa dönük olarak tanımlayan öğrencilerin farkındalık düzeylerinin($x=4,13\pm 0,89$) kendilerini sessiz sakin olarak tanımlayan öğrencilere($x=3,65\pm 1,04$) ve kendini hareketli olarak tanımlayan öğrencilere($x=3,78\pm 1,02$) göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$). Polat(2019) yapmış olduğu araştırmada üniversite öğrencilerinin kış sporlarına yönelik farkındalık düzeyleri ölçeğinde bilişsel farkındalık, duyuşsal farkındalıklarında anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Eski(2010) yapmış olduğu çalışmasında bilişsel farkındalık, duyuşsal farkındalık ve genelinde öğrencilerin

farkındalıklarının anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu, ölçeğin psikomotor alt boyutunda ise anlamlı farklılığın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin kültür algısı boyutunda kendini sosyal, dışa dönük olarak tanımlayan öğrencilerin algı düzeylerinin($x=3,68\pm 0,87$) kendilerini sessiz sakin olarak tanımlayan öğrencilere göre($x=3,36\pm 1,05$) anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür($p<0,05$).

İki değişken arasındaki ilişkinin yönünü ve düzeyini belirleyen yöntem korelasyon analizi adı verilmektedir(Özdamar, 1999: 407). Diğer bir ifadeyle korelasyon, iki değişken arasındaki ilişkinin büyüklüğünü, yönünü ve önemini ortaya koyan yöntemdir. Çalışma kapsamında kullanılan Pearson Korelasyonundan iki değişken arasında ilişki olup olmadığının tespit edilmesinde yararlanılmaktadır. Pearson katsayısı “r” harfiyle sembolize edilmektedir. Bu katsayı r-1 ile r+1 arasında değişmekte ve 1’e yaklaştıkça iki değişken arasındaki ilişkinin gücünün arttığını göstermektedir(Erdoğan, 1998: 129). Korelasyon analiz sonuçları yorumlanırken genellikle, eğer $N > 100$ ve $r > 0.70$ ise, değişkenler arasında “güçlü ilişki” bulunduğu kabul edilmektedir. Eğer r değeri 0.40 ile 0.70 arasında ise, “orta derecede”, r değeri 0.20 ve 0.40 arası ise “zayıf bir ilişki” olduğu söylenir. Eğer $r < 0.20$ ise “ihmal edilecek ilişki” olarak nitelendirilmektedir(Sökmen, 2000: 85).

Araştırmaya katılan gençlerin kış sporları farkındalık düzeyleri ile kış turizm merkezi tanınırlık algıları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan korelasyon analizlerinde Pearson korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Üniversite öğrencilerinin kış sporları farkındalıklarının bilişsel boyuttaki düzeyi ile kış turizm merkezi tanınırlık ölçeği marka algısı arasında($r=0,260$ $p=0,000$), marka sadakat algısı arasında($r=0,295$ $p=0,000$), kültür algısı arasında($r=0,339$ $p=0,000$), uluslararası tanınırlık algısı arasında($r=0,336$ $p=0,000$) ve genel tanınırlık düzeyi arasında($r=0,358$ $p=0,000$) **pozitif yönde zayıf düzeyde bir ilişki** bulunduğu görülmüştür. Diğer bir ifade ile üniversite öğrencilerinin kış sporlarıyla ilgili bilişsel farkındalık düzeyleri onların kış turizm merkezi tanınırlık algılarına zayıf düzeyde olumlu bir etki yapmaktadır, diyebiliriz.

Üniversite öğrencilerinin kış sporları farkındalıklarının duyuşsal boyuttaki düzeyi ile kış turizm merkezi tanınırlık ölçeği marka algısı arasında($r=0,340$ $p=0,000$), marka sadakat algısı arasında($r=0,331$ $p=0,000$), uluslararası tanınırlık algısı arasında($r=0,397$

$p=0,000$) **pozitif yönde zayıf düzeyde bir ilişki** bulunduğu görülmüştür. Öğrencilerin duyuşsal boyuttaki düzeyleri ile kültür algısı arasında($r=0,582$ $p=0,000$) ve genel tanınırlık algısı arasında($r=0,480$ $p=0,000$) **pozitif yönde orta derecede bir ilişki** bulunduğu görülmüştür.

Üniversite öğrencilerinin kış sporları farkındalıklarının Psikomotor boyuttaki düzeyi ile kış turizm merkezi tanınırlık ölçeği marka algısı arasında($r=0,333$ $p=0,000$), marka sadakat algısı arasında($r=0,356$ $p=0,000$) ve kültür algısı arasında($r=0,351$ $p=0,000$) **pozitif yönde zayıf düzeyde bir ilişki** bulunduğu görülmüştür. Öğrencilerin Psikomotor boyuttaki düzeyleri ile uluslararası tanınırlık algıları arasında($r=0,402$ $p=0,000$) ve genel tanınırlık algıları arasında($r=0,420$ $p=0,000$) **pozitif yönde orta derecede bir ilişki** bulunduğu görülmüştür.

Üniversite öğrencilerinin kış sporlarına ilişkin genel farkındalık düzeyleri ile kış turizm merkezi tanınırlık ölçeğinin marka algısı arasında($r=0,404$ $p=0,000$), marka sadakat algısı arasında($r=0,424$ $p=0,000$), kültür algısı arasında($r=0,554$ $p=0,000$), uluslararası tanınırlık algısı arasında($r=0,490$ $p=0,000$) ve genel tanınırlık algısı arasında($r=0,546$ $p=0,000$) **pozitif yönde orta derecede bir ilişki** bulunduğu görülmüştür. Diğer bir ifade ile üniversite öğrencilerinin kış sporları ile ilgili genel farkındalık düzeyleri onların kış turizm merkezi tanınırlık algılarına pozitif yönde orta derecede etki yapmaktadır, diyebiliriz.

Orçanlı (2018) yaptığı çalışmanın sonunda; Erzurum il merkezinde yaşayan insanların kış sporları merkezlerine karşı farkındalık algısının oluşmasında etkili faktörlerin cinsiyet, çalışma durumu, aile gelir düzeyi, yakınlarının kış sporu ile ilgilenme durumu, kış sporlarına seyirci olarak katılma durumu, kış sporlarına eğlence olarak katılma durumu, tesislerdeki kiralama, satış ve gişe işlemleri durumu değişkenlerinin olduğu tespit etmiştir.

ÖNERİLER

- a) Ardahan Yalnızçam Kayak merkezinin ulusal ve uluslararası müsabakalara ev sahipliği yapması tanınırlığında olumlu katkıda bulunabilir.
- b) Öğrencilerin sosyal aktivitelerinde ulaşım ve konaklamada cazibe merkezi haline getirebilecek organizasyonlar yapılabilir.
- c) Öğrencilerin elit veya rekreatif seviyede kayak(kar) sporlarını yapabilmeleri için tesis yöneticileri ile üniversitelerin SKS birimleri arasında ortak eylem planları hazırlanarak sürdürülebilir antrenman ortamları sağlanabilir.
- d) Yüksek öğrenim gören öğrencilerin tesisten daha fazla faydalanabilmeleri için ortak çalışma saatleri oluşturulabilir

KAYNAKÇA

Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi Belgeleri

Fon K.30-10-1-2(12/12/1963)

Fon K. 30-18-1-2(11/1963)

Fon K. 30-18-1-2 (19/11/1965)

Fon K. 30-18-1- (14/11/1957)

Fon K. 30-1-0-0(08/01/1951)

Aaker, D.(1991). *Managing Brand Equity*, The Free Press, Mac MillanInc., New York.

Ağgön, E.(2012). *Genç Kayakla Atlamacılarda Gevşeme Egzersizlerinin Bazı Stres Hormonları ve Proteinleri Üzerine Etkileri*.(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Akkoyun, F.(2005). *Gestalt Terapi Büyüme ve Gelişme Gücümüzün Harekete Geçişi*. 2. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım. Yayın No: 238.

Atabeyoğlu, C.(1991). *Dağcılık ve Kayak Tarihi*. Ankara: Türk Spor Vakfı Yayınları.

Atasoy, B. ve Kurter, F. Ö.(2005). ‘Küreselleşme ve Spor’. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 11-22.

Barca, M. Coşlun, R ve Altunışık, R.(2002). “Explaining Performance Differences Among Turkish Cities: A Tale of Five Cities”, *Small Business and Entrepreneurship Development Conference*, The University of Nottingham.

Budak, D.(2018). *Kayak Alanlarının Güvenliği: Kayak ve Snowboard Eğitmenlerinin Kayak Alanlarının Güvenliğine İlişkin Görüşleri*,(Yayımlanmamış Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü.

Çiçek, A.,& Tekelioğlu, F. (2005). *Morpa spor ansiklopedisi* içinde (c. 2, ss.8-21). Ankara: Doğan.

Dülgerbaki, T (2005). *Eski Türklerde Uygulanan Serbest Zaman Etkinlikleri ve Spor*. Kocaeli Gazetesi Matbaası, Kocaeli.

Dökmen, Ü.(2002). *Yarıma Kim Kalacak? Evrenle Uyumlaşma Sürecinde Varolmak Gelişmek Uzlaşmak*. İstanbul: Kişisel Gelişim Dizisi Sistem Yayıncılık. Yayın No: 242.

- Er, Y, Çuhadar, A, Demirel, M. (2020). 'Lise Öğrencilerinin Kış Sporlarına Yönelik Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi'. *Sosyal Bilimler Dergisi*,(7), 136-143.
- Ergül, M, Tınaz, C, Ertaç, M.(2016). 'Lise Öğrencilerinin Spora Yönelik Farkındalık Düzeylerine Etki Eden Faktörlerin İncelenmesi: Tenis Branşı Örneği.' *Spor Bilimleri Dergisi*, 27(2), 69-83.
- Eroğlu, H.(2007). 'Şehirlerin Markalaşması', 11, 65-68.
- Erdoğan, İ.(1998). *Araştırma Dizaynı ve İstatistik Yöntemler*, Emel Matbaası, Ankara.
- Eski, T. (2004). *Kastamonu Yöresi Geleneksel Kayık (Kızak) Sporunun Materyal – Teknik Ve Uygulama Bakımından İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Eski, T.(2010). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Kış Sporlarına Yönelik Farkındalık Düzeylerinin Değerlendirilmesi*.(Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Fişek, K.(1998). *Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısında Dünya'da Türkiye'de Spor Yönetimi*.2. Bası. Ankara: Bağırhan Yayınmevi.
- Fişek, K. (1985). *100 soruda Türkiye Spor Tarihi*. 1. Baskı, İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Genç, R. (1997). *Kaşgarlı Mahmut'a Göre XI. yy.da Türk Dünyası*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- George, D. ve Mallery, M.(2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.
- Güven, Ö.(1992). *Türklerde Spor Kültürü*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi.
- Güzey, A. R. (2001). *Şer-iyye Sicillerine Göre XVII. Yüzyıl sonları – XVIII. Yüzyıl Başlarında Kastamonu*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- İçyer, A.(2010). *Marka Kent Oluşturma Açısından Stratejik Kent Yönetimi*,(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Karaman Üniversitesi, Karaman.
- Katkat, D. ve Mızrak, O.(2010). 'Yaz ve Kış Turizmlerinin Türkiye Ekonomisine Katkılarının Karşılaştırılması', Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 8(4), 32-39.

- Maharaj, S. N.(1993). *Ben O'yum. Çağımızın En Büyük Bilgelerinden Birinin Olağanüstü Öğretisi.*(Çev. J. G. Gürsoy). İstanbul: Akaşa Yayınları.
- Mcneill, M. C.,Fry, J. M., Wright, S. C., Tan, C. W. K. AndRossi, T.(2008). Structuring Time and Questioning to Achieve Tactical Awareness in Games Lessons. *Physical Education and Sport Pedagogy.* 13. 231–249. Web: <http://dx.doi.org/10.1080/17408980701345766>
- Mızrak, O.(2011). *Kayak Alanlarının Yönetimi ve Güvenliği: Palandöken Kayak Merkezi Uygulaması.*(Yayımlanmamış Doktora Tezi) Ankara: Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Kızaklı Maddesi.(1997). *Morpa Spor Ansiklopedisi.c.4.* İstanbul.
- Olimpiyat Dünyası Dergisi. (2006). Torino 2006 Kış Olimpiyatları Eki. E. Arıpınar. (Ed). Sayı. 32. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yayınları.
- Orçanlı, K. (2018). “Kış Sporları Merkezlerine Farkındalık Algısının Oluşmasını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi(Erzurum İli Örneği).’*Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi.* 2018; 7 (3): 19-1.
- Özdamar, K.(1999). *Paket Programlar ile İstatiksel Veri Analizi: SPSS-MINITAB-Kaan Kitabevi.*
- Polat, Ş.(2019). *Üniversite Öğrencilerinin Kış Sporlarına Yönelik Farkındalık Düzeylerinin Değerlendirilmesi(Erzurum İli Örneği).*(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Pura, F. (1992). Kayak Sporuna ve Tarihi. S. Karaküçük. (Hazırlayan) *Türk Spor Kurumu Dergisi (1936 – 1938) Seçilmiş Spor Makaleleri.* Ankara. ss. 123 – 129’daki makale.
- Savaş, E.(2016).*Türkiye’de Kış Turizmi Destinasyonlarının Rekabetçi Konumlandırılması* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Sevim. Y.(2007). *Antrenman Bilgisi.* Yayın No: 358. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Summers, D. (Ed). (2008). The Sports Book. E. Ergüven. (Hazırlayan). *Spor Kitabı Oyunlar Kurallar Taktikler Teknikler.* İstanbul: NTV Yayınları. Yayınları.

- Tanyeri, Y.(2000). *Kayak Alp Disiplini*.1.Baskı. Erzurum: Bakanlar Matbaacılık. 1-4,6-12.
- Tanyeri, Y. (2010). *Karlarla Dans Kayak*, Birinci Basım, Heyemola Yayınları, İstanbul
- Tamer, K. ve Pulur, A.(2001). *Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Kozan Ofset.
- Tarsuslugil, G.(2013). *Kültür Turizmi ve Uluslararası Tanınırlık: Ankara-Hamamönü Örneği*.(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Atılım Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tayga, Y. (1990). *Türk Spor Tarihine Genel Bakış*. Ankara: Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yayınları 87.
- Togan, Z. V.(1939). Eski Türklerde Kayakçılık. Askerî Mecmua. 10(115), 1165 – 1172.
- Türk Dil Kurumu. (1983). *Yeni Tarama Sözlüğü*. C. Dilçin. (Hazırlayan). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı. Doğu Anadolu Projesi Ana Planı Kars İli Sarıkamış Kış Turizmi Ön Fizibilite Etüdü. 2000.
- Türkdoğdu E.(2010). *Türkiye'nin Geliştirilebilir Bölgesel Kış turizmi Potansiyeli: Avrupa'nın Bölgesel Kış Turizmi Merkezleri ile Türkiye'nin Bölgesel Kış Turizmi Potansiyelinin Karşılaştırılması*.(Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi). Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü.
- Urartu Ü. *Kayak Teknik Taktik Kondisyon*. İstanbul: İnkılap Kitabevi; 1986.
- Ülker İ. Dağlarımız: Dağ Sporları ve Dağ Turizmi; Yüksek Dağlarımız ve Kayak Merkezleri. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları; 2006
- Ünal, E.(2017). *Ortaokul 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Kış Sporlarına Yönelik Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi* (Erzurum İli Örneği).(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Vanat, L. (2012). International Report On Mountain tourism, Overview Of TheKey Industry figures For Ski Resorts, <http://www.vanat.ch/RM-world-report-2012.pdf>. erişim
- Yıldıran, İ.(1998). Eski Sibirya – Altay Bölgesi Kayakçılığının Hippopot (At Ayaklılar) Efsanesi ile İlişkisi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 3(3), 21 – 28.

- Yıldıran, İ., Karaküçük, S., İmamoğlu, A.F. ve Ekenci, G. (1993). Beden Eğitimi ve Spor Öğrenimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarının Öğretim Programlarının Toplumsal Beklentilere Uygunluk Düzeyleri Bakımından Analizleri. *Eğitim Dergisi*. 3, 55 – 70.
- Yıldıran, İ. (1996). Uygulama Nedenleri ve Fonksiyonları Bakımından Türk Kültürünün Erken Devirlerinde Bazı Sportif Aktivitelerin Görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 1 (2), 47 – 57.
- Yıldıran, İ. Ve Yetim, A. (1996). Orta Öğretimde Beden Eğitiminin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 1 (3), 36 – 43.
- Yılmaz Bahadır, E.(2013). Psikiyatride Hastanın Karar Verme Kapasitesi ve Yaşanan Etik Sorunlar Türkiye Klinikleri J Med Ethics.21 (1), 49-5.
- <http://www.olympic.org/en/content/Sports> adresinden 9 Şubat 2017 tarihinde alınmıştır.
- <http://www.ardahanozelidare.gov.tr/dogunun-parlayan-yildizi-ardahan-yalnizcam-kayak-merkezi> Erişim Tarihi: 13 Kasım 2019.
- <https://tr.euronews.com/2019/02/12/dunyan-n-en-iyi-50-kayak-istasyonu-ac-kland-42-si-avrupa-da-turkiye-listede-yok> Erişim Tarihi: 01 Ocak 2020.
- <https://ozkanin.blogspot.com/2019/01/snowboard-sporu-nedir-nasl-yaplr.html> Erişim Tarihi: 21 Aralık 2019.
- <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/ardahan/TurizmAktiviteleri/yalnizcam-kayak-tesisi> Erişim Tarihi: 05 Ocak 2020.
- <http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Haber-Detay/Kayakla-Atlama/2753> Erişim Tarihi: 11 Ekim 2019.
- <http://www.olympic.org/en/content/Sports> Erişim Tarihi: 07 Kasım 2019.

EKLER

EK 1. Anket Formu

Bu anket; "Üniversite öğrencilerinin kış sporları tesis tanınırlık ve farkındalık düzeylerinin incelenmesi (Ardahan Üniversitesi örneği)" amacıyla hazırlanmıştır şimdiden yapacağınız katkılardan dolayı teşekkür ederiz.	
Özgür Hamza KÜÇÜK Atatürk Üniversitesi Kış Sporları Enstitüsü Yüksek lisans Öğrencisi	
1.Öğrenim Gördüğünüz Bölüm: (1) Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü (2) Spor Yöneticiliği bölümü (3)Turizm Bölümü (4) Tarih bölümü (5)Coğrafya Bölümü (6) Edebiyat bölümü (7) Güzel sanatlar fakültesi	
2. Cinsiyetiniz? : (1) Kadın (2) Erkek	
3. Öğrenim Gördüğünüz Sınıf : (1) 1. Sınıf (2) 2.Sınıf (3) 3. Sınıf (4) 4. Sınıf (5) 4 Yıllın Üzeri	
4. Spor Yapıyor musunuz ?: (1) evet (2) Hayır	
5. Ne Sıklıkla Spor Yapıyorsunuz : (1) Haftada Bir (2) Haftada iki (3) Haftada Üç (4) Haftada Dört (4) Haftada beş ve Üzeri	
6. TV'despor program seyredermisiniz ? : (1) Evet (2) Hayır	
7. KışSporlarıyapıyormusunuz?	(1) Evet (2) Hayır
8. Kayak yapmayı biliyormusunuz?	(1) Evet (2) Hayır (3) Biraz Biliyorum
9. Ardahan Yalnızçam kayak merkezi hakkında bilginiz varmı?	(1) Evet (2) Hayır
10.Biliniz varsa Ardahan Yalnızçam kayak merkezi hakkındaki bilgiye nasıl ulaştınız?	(1) İnternet reklamları (2) Arkadaş tavsiyesi (3) Seyahat acentelerinin yönlendirmesi (4) Gazete, dergi ve televizyon (5) Diğer
11. Kayak turizmi denilince aklınıza gelen ilk kayak merkezi hangisidir?	(1) Palandöken (2) Uludağ (3)Erciyes (4) Kartalkaya (5) Sarıkamış (6) Ardahan Yalnızçam (7) Diğer
12. Boş zamanlarınızda ne yapmayı tercih edersiniz?	(1) Kitap Okurum (2) Sinemaya Gider (3) Tarihi Yerler Gezerim (4) Eğlence Mekânlarına Giderim
13. Ne sıklıkla kitap okursunuz?	(1) Haftada 1 (2) 2 Haftada Bir (3) Nadiren Kitap Okurum (4) Hiç Okumam
14. Günlük hayatta kendinizi nasıl tanımlarsınız?	(1) Sessiz, Sakin (2) Sosyal ve dışa dönük (3)Hiperaktif (hareketli) (4) Sinirli ve çabuk parlayan

KIŞ SPORLARI FARKINDALIK DÜZEYİ ÖLÇEĞİ					
	Hiç Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Orta Derecede	Oldukça Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Ailem tarafından bana kış sporları hakkında bilgi verilir.					
2. Kış olimpiyat oyunlarının düzenlendiği ülkeler hakkında bilgim vardır					
3. Çevremizde bulunan kış sporları merkezleri hakkında bilgi sahibiyim.					
4. Türkiye'deki kış sporları merkezleri hakkında bilgi sahibiyim					
5. Türkiye'de yapılan kış sporları hakkında bilgi sahibiyim.					
6 Yurt dışındaki kış sporları merkezleri hakkında bilgi sahibiyim.					
7. Kış sporlarında kullanılan ekipmanlar hakkında(kayak, paten, board, kızak, baton, puck) bilgim vardır.					
8. Kış sporlarında kullanılan giyim malzemeleri hakkında(elbise, eldiven, kask, gözlük, çizme vb.) bilgim vardır.					
9. Dünya kış sporları merkezleri hakkında bilgim vardır.					
10. Yaşadığım çevre coğrafi yönden kış sporları için uygundur.					
11. Türkiye'de kış sporları merkezlerinin hangi il ve bölgelerde bulunduğunu hakkında bilgim vardır.					
12. Kış sporlarında başarılı olan sporcuların isimlerini sayarım.					
13. Çevremizde yapılan kış sporlarının neler olduğu hakkında bilgim vardır.					
14. Kış sporlarının, insanın doğa şartlarına karşı dayanıklılığını arttırdığını düşünüyorum.					
15. Düzenlenecek organizasyonlar kış sporlarına olan ilgiyi artırır.					
16. Düzenlenecek organizasyonlar bölgemize ekonomik katkı sağlar.					
17. Düzenlenecek organizasyonlar bölgemizdeki tesislerin gelişmesini sağlar.					
18. Düzenlenecek organizasyonlar kültürümüzün ve kentimizin tanıtımına, turizme katkı sağlar.					
19. Düzenlenecek organizasyonlar bölgede yetişen sporcu sayısının artmasını sağlar.					
20. Düzenlenecek organizasyonlar spor dallarının tanıtımı konusunda katkı sağlar.					
21. Düzenlenecek organizasyonlar insanların kış sporları bilgisini artırır.					

KIŞ SPORLARI FARKINDALIK DÜZEYİ ÖLÇEĞİ	Hiç Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Orta Derecede	Oldukça Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
22. Kış sporları eğitiminin ilköğretim I. Kademesinden itibaren başlatılması gerektiğini düşünüyorum.					
23. Kamu kurum ve kuruluşlarının kış sporları konusundaki çalışmaları yeterli değildir.					
24. Yerel yönetimlerin kış sporlarının gelişimine önem vermesi gerektiğine inanıyorum.					
25. Kış sporları ile ilgili eğitim merkezlerinin açılması gerektiğini düşünüyorum.					
26. Kış sporları ile ilgili yurt dışında ki imkânların ülkemizde de olmasını isterim					
27. Kış sporlarını kurallarına göre yapıyorum.					
28. Kış sporlarımı spor tesislerinde ve uygun alanlarda yapıyorum.					
29. Bölgemizde bulunan kış sporları merkezlerine gidiyorum.					
30. Türkiye'de bulunan kış sporları merkezlerine gidiyorum.					
31. Ekonomik nedenlerden dolayı kış sporları merkezlerine gidemiyorum.					
32. Kış sporlarında kullanılan malzemeleri pahalı olduğu için alamıyorum.					
33. Daha önce herhangi bir kış sporu yaparken sakatlandım.					
34. Arkadaşlarımı kış sporları yapmaları için teşvik ediyorum.					
35. Kış sporları merkezine ulaşım imkânı bulamıyorum.					

KIŞ TURİZM MERKEZİ TANINIRLIK ÖLÇEĞİ	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Kış turizmi turizmi ülkemizde gittikçe önem kazanan bir turizm türüdür					
2. Kış turizmi destinasyonların turizm kalkınma planlarında önemli bir yere sahiptir.					
3. Kış turizminde uluslararası tanınırlık önemlidir.					
4. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin uluslararası tanınırlığı yeterli düzeydedir					
5. Ardahan Yalnızçam'ın uluslararası tanınırlığı, kış turizminde önemli bir destinasyon oluşunu etkilemiştir					

6. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin almış olduğu uluslararası turizm ödülleri, kış turizminde önemli bir destinasyon oluşunda bir etkidir.					
7. Uluslararası projelerde yer almak destinasyonların uluslararası tanınırlığı açısından önemlidir					
8. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezi turizmde marka olmuş bir destinasyondur.					
9. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin markalaşma sürecinin başarılı olarak yürütülmüş olması, kış turizminde önemli bir destinasyon oluşunu etkilemiştir					
10. Bir destinasyonun markalaşma sürecinin doğru yönetilmesi uluslararası tanınırlık için önemli bir etkidir.					
11. Doğru destinasyon pazarlaması sayesinde Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin uluslararası tanınırlığını artmıştır.					
12. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin marka imajı, hedeflenen kış turizmi potansiyeli ile uyumludur.					
13. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin markalaşma sürecinden destinasyonun tanınırlığını pozitif yönde etkilenmiştir.					
14. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin coğrafi konumu ve tarihi, markalaşma sürecine katkı sağlamıştır.					
15. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin pist uzunluğunun artırılması çalışmalarının destinasyon tanınırlığında ve markalaşma sürecinde pozitif yönde bir etkisi vardır.					
16. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin markalaşma süreci diğer kış turizmi destinasyonları için bir örnek teşkil etmelidir.					
17. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin dışında Türkiye'deki diğer kış turizmi destinasyonlarından haberdarım.					
18. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezinin ziyaretinin ardından Türkiye'deki diğer kültür turizmi destinasyonlarını ziyaret etmeyi düşünüyorum.					
19. Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezi kış turizmi açısından tüm beklentilerimi karşılamıştır.					
20. Ardahan Yalnızçam Seyahati süresince duyduğum memnuniyet sonucunda kış turizmi destinasyonlarına olan ilğim ve merakım pozitif olarak atmıştır.					
21. Seyahatim süresince duyduğum memnuniyet sonucunda yakınlarıma Ardahan Yalnızçamı ziyaret etmelerini tavsiye edeceğim.					
22. En kısa sürede Ardahan Yalnızçam kış turizm merkezini tekrar ziyaret etmeyi düşünüyorum.					
23. Yalnızçam kış turizm merkezi ziyaretim Ardahan'a olan ilgimi pozitif olarak arttırmıştır.					

EK 2. Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi Belgeleri

DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI
CUMHURİYET ARŞİVİ

İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği

GENEL SEKRETERLİK
13/51
Sayı: .....

Telefon : 21841
8.1.951

Sayın
Adnan Menderes
Bağbakan

Birliğimiz spor kolu kayakçılığı 22.1.951 tarihinde Avusturyada yapılacak ve Dünya Gençlik Birliğinin organize ettiği müsabakalara davet edilmiş bulunmaktadır. İaptığımız incelemede kayakçılarımızdan Tıp Fakültesi öğrencilerinden 949 yılı Üniversiteler arası kayak müsabakası birincisi Abdurrahim Esat'ın İstanbul Üniversitesi adına mezkûr müsabakalara katılması uygun görülmüştür.

Bu müsabakalar için Ankara Üniversitesinden 4 arkadaş delâletinizle, Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünden tahsisat alarak gitmiş bulunmaktadır.

Berece itibarile giden arkadaşlardan avantajlı olan ve sadece bir kişi olarak İstanbul Üniversitesi adına bu müsabakalara katılmasının istediğimiz Abdurrahim Esat'a gereken yardım ve kolaylığın gösterilmesini istirham ederiz.

Genel Sekreter

Faik GÜVEN

030 01 18 100 2

Soğanağa, Nur sokak, No. 16-BEYAZIT

(3)

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR TEFTİK DAİRESİ

Sayı: 6/5476

KARARNAME

Avusturya uyruklu Hans Gsellmann'ın, kayak öğretmenlerini yetiştirme kursunda öğretmenlik yapmak üzere, işe başladığı tarihten itibaren bir ay müddetle, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Dağcılık ve Kışsporları Federasyonu emrinde çalıştırılması; İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarının uygun mütalâalarına dayanan Devlet Bakanlığının 8/11/1965 tarihli ve 41.910/2939-14926 sayılı yazısı üzerine, 788 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 19 /11 / 1965 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Eki

[Signature]
CUMHURBAŞKANI

Başbakan

S. Demirel

Devlet Bakanı

[Signature]

Devlet Bakanı

[Signature]

Devlet Bakanı

[Signature]

Devlet Bakanı

[Signature]

Adalet Bakanı

[Signature]

Millî Savunma Bakanı

[Signature]

İçişleri Bakanı

[Signature]

Dışişleri Bakanı

[Signature]

Maliye Bakanı

[Signature]

Millî Eğitim Bakanı

[Signature]

Bayındırlık Bakanı

[Signature]

Ticaret Bakanı

[Signature]

Sağ. ve Sos. Y. Bakanı

[Signature]

Güm. ve Tekel Bakanı

[Signature]

Tarım Bakanı

[Signature]

Ulaştırma Bakanı

[Signature]

Çalışma Bakanı

[Signature]

Sanayi Bakanı

[Signature]

Enerji ve Tek. Ksy. Bakanı

[Signature]

Turizm ve Tanıtma Bakanı

[Signature]

İmar ve İskân Bakanı

[Signature]

Köy İşleri Bakanı

[Signature]

Dosya No :

27/1

1547

030 18 01 02 190/67 8

(4)

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR TETKİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Karar Sayısı: 6/ 2494

KARARNAME

Eski

Avusturya tebaasından Hans Gsellmann'ın, 20/Kasım-20/Aralık/-1963 tarihleri arasında, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Dağcılık Federasyonu emrinde çalıştırılması; İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarının uygun mütalâalarına dayanan Devlet Bakanlığının 2/12/1963 tarihli ve 41.910/2191-17337 sayılı yazısı üzerine, 788 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ne göre, Bakanlar Kurulunca 12/12/1963 tarihinde kararlaştırılmıştır.

[Signature]
CUMHURBAŞKANI

080 18 01 0'2 174 03 13

Dosya No:
27-82
1507

Başbakan <i>[Signature]</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>[Signature]</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>[Signature]</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>[Signature]</i>
Devlet Bakan: V. <i>[Signature]</i>	Devlet Bakanı <i>[Signature]</i>	Devlet Bakanı <i>[Signature]</i>	Adalet Bakanı <i>[Signature]</i>
İçişleri Bakanı <i>[Signature]</i>	Dışişleri Bakanı V. <i>[Signature]</i>	Maliye Bakanı <i>[Signature]</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>[Signature]</i>
Ticaret Bakanı <i>[Signature]</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>[Signature]</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>[Signature]</i>	Parça Bakanı <i>[Signature]</i>
Çalışma Bakanı <i>[Signature]</i>	Sanayi Bakanı <i>[Signature]</i>	Turizm ve Tanıtma Bakanı <i>[Signature]</i>	Ulaştırma Bakanı <i>[Signature]</i>
			Bayındırlık Bakanı <i>[Signature]</i>
			Millî Savunma Bakanı V. <i>[Signature]</i>
			İmar ve İskân Bakanı <i>[Signature]</i>

T. C.
BAŞVEKÂLET
Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü

Ankara : / / 194

Yenişehir İzmir Caddesi No: 11
Telefon. 5961, 5879, 6874, 6405, 6801, 6826, 5821
Tel. Spor - Ankara.

Dairesi : .....
Sayı : .....

Özü :

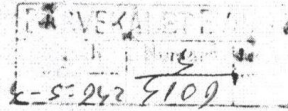
müessesesinde Umum Müdürlüğümüz nam ve hesabına kurs görmeğe ve bilfiil bu sporlarla meşgûl olarak hem ameli ve hemde nazari bilgisini tam bir ihtisasa ulaştırmasına ve aynı zamanda bu spora müteallik mâlzemenin imâl, istimâl ve bakım tarzları hakkında da malûmatının artırılması suretiyle Umum Müdürlüğün dolayısıyla memleketin hakiki ihtiyacını bu suretle karşılamanın çok yerinde bir tedbir olacağı düşünülmüş ve bunun için Asım Kurt'un Umum Müdürlük tarafından bu maksatla İsviçre'ye gönderilmesi tensip edilmiştir. Şu kadarki yol parası ve İsviçre'de kaldığı müddetçe yövmiyesi verilmeyerek yalnız almakta olduğu maaşının tediyesi şartıyla İsviçre'ye hareket etmesi Asım Kurt tarafından da kabûl ve bu husus mümeyyilehten alınan bir taahhütname ile tevsik edilmiş olduğuna nazaran keyfiyet yüksek makamlarınca da tasvip buyurulduğu takdirde Pasaport muamelesinin icra sına ve (250) lira yol parasıyla İsviçre'de bulunduğu müddetçe maaşının gönderilmesi için (120) ve ayrıca kendisi tarafından ödenecek Tedris Ücreti (20) liraki ceman her ay (140) liralık serbest Döviz müsadeseinin itasına müteallik muamelenin ifasına yüksek müsadelerini üstün saygılarımla arz ederim.

Umum Müdür.

Emil Kurt

L.O.ç.

*Kararlar m.
Hazırlanmış
13.5.1942*

*(arzedildi. muvafık
gözetilmiştir) meclis ile
tenzih edilmiştir*

030	10			145	41	1
-----	----	--	--	-----	----	---

T. C.

BAŞVEKÂLET

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü

Dairesi Dağcılık Fed.

Sayı : 166- 4174

Ankara : 7 / 5 / 1942

Yenişehir İzmir Caddesi No : 11

Telefon . 5961, 5879, 6874, 6405, 6301, 6826, 5821

Tel. Spor - Ankara.

Öz :

Başvekâlet Yüksek Makamına.

Umum Müdürlüğün teşekkülü tarihinden bu güne kadar spor neveleri üzerine Yüksek Makamlarının tasvibiyle kurulan On Federasyon içinde bilhassa memleket müdafaasında önemli bir mevki alan Dağcılık ve Kayakçılık Federasyonu için her yıl hazırlanan faaliyet programı mucibince bu spor hareketlerini memleketin her köşesine yaymak gayesiyle Şark'ta kayak kursları açılmakta ve bu kurslarda yetiştirilen elemanlar vasıtasıyla Nahije ve Köylere varıncaya kadar Mükellefler ve Hâlk tarafından kayak hareketleri yapılmasının teminine çalışılmakta ve bu sebeple faaliyet sahası günden güne genişlemekte ve bu faaliyeti daha verimli bir hale koyacak bu mevzuda bihakkin ihtisas yapmış elemana ihtiyaç görülmektedir.

Yüksek Genel Kurmay Başkanlığınca da memleket müdafaası bakımından ehemmiyetli görülen bu spor faaliyetinin artırılması arzu edildiğine ve bu sahada yetmiş ve tam bir ihtisas yapmış bir elemanımız henüz mevcut bulunmadığından bu ihtiyacı karşılamak ve başlangıçta bu spora daha emin ve salim bir veyhe vermiş olmak için halen Dağcılık Federasyonu Başkan Muavinliği vazifesini ifa eden ve bu spor sahasında yedi seneden beri memleketimizdeki vesaitin verebileceği imkânlardan azami surette istifade ederek bilgisini ilerletmiş olan ve aynı zamanda bu spor üzerinde fevkalade kabiliyete malik bulunduğu mesaisiyle sabit olan Asım Kurt'un Dağcılık ve Kayakçılık sporunda en ileri gitmiş bulunan İsviçre'ye giderek bir sene müddetle İsviçre Hükümetinin resmi Dağcılık ve Kayakçılık kurslarını idare eden (Association Suisse^{des} Clubs de Ski)

030	10			145	41	1
-----	----	--	--	-----	----	---

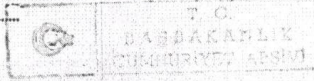
2
2329
1

T. C.
BAŞVEKÂLET
Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü

Dairesi .....

Sayı : .....

Ankara : / /19

Yenişehir İzmir Caddesi No: 11
Tel. : 3961, 3879, 3874, 2405, 3826, 3501

Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı zamanında Bölgelere
gönderilen kayak malzemesi

Bölge adı	Kayak	Ayakkabı	Rüzgâr ceketi	Tozluk	Eldiven	Sıhhiye Sirt çantası	Pater
Bursa	10	.	.	.	.	0	.
Erzurum	10	.	.	.	.	.	.

Türk Spor Kurumu zamanında Bölgelere gönderilen
kayak malzemesi

Bölge adı	Kayak	Ayakkabı	R.Ceketi	Tozluk	Eldiven	S.Çantası	Sirt çantası	Pa- ten
Ankara	27	.	.	.	.	.	.	.
Erzurum	15	15	15	15	15	0	10	0
Gümüşane	5	5	5	5	5	.	.	.
Kars	15	.	.	.	.	.	.	.
Kastamonu	13	5	5	.	.	.	.	.
Seyhan	10	.	.	.	.	.	.	.
Sivas	14	.	.	.	.	.	.	.

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü zamanında Bölgelere
gönderilen kayak malzemesi

Bölge adı	Kayak	Ayakkabı	R.Ceketi	Tozluk	Eldiven	S.Çantası	sirt çantası	pa- ten
Ağrı	20	.	.	.	.	.	.	.
Ankara	25	.	.	.	.	1	.	.
Bitlis	44	10	10	.	.	.	.	.
Bolu	25	.	.	.	.	2	.	.
Bursa	.	.	.	.	.	.	.	.
Çoruh	10	10	10	.	.	.	.	.
Elazığ	12	.	.	.	.	.	.	.
Erzincan	25	25	25	.	.	.	.	.
Erzurum	940	685	10	X	.	1	.	30
Giresun	12	.	.	.	.	.	.	.
Gümüşane	55	40	.	.	.	1	.	.
Isparta	10	.	.	.	.	.	.	.
Kars	220	200	.	.	.	1	.	.
Kastamonu	15	.	.	.	.	.	.	.
Kayseri	50	40	.	.	.	.	.	.
Malatya	29	.	.	.	.	.	.	.
Muş	37	.	.	.	.	.	.	.
Sivas	195	175	15	.	.	.	.	.
Tunceli	15	.	.	.	.	.	.	.
Van	24	.	.	.	.	.	.	.
Yzgat	20	.	.	.	.	.	.	.

	Radyo	Barometre	Kronometre	
Bursa	1	0	0	Tl.Spor Kurumu
==		1	1	Be.Ter.Umum Md.

030	10			145	41	1
-----	----	--	--	-----	----	---

ÖZGEÇMİŞ

30.03.1977 Tarihinde Ardahan'da doğdum. İlk, Orta ve Lise eğitimimi burada tamamladım. Lisans eğitimimi 1995-1999 tarihleri arasında Ondokuzmayıs Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde tamamladım. 2005 yılında Ardahan endüstri meslek lisesinde beden eğitimi öğretmeni olarak göreve başladım ve 2012 yılına kadar bu göreve devam ettim. 2012 yılında Ardahan üniversitesinde yüksekokul sekreteri olarak göreve başladım, 2014 yılında Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda okutman olarak göreve başladım halen Ardahan üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğretim görevlisi olarak çalışmaktayım.

